

יד מהרש"א
מסכת בבא בתרא
פרק גט פשוט
חלק ב'
קסה: – קעו:

January 21, 2007

© Yechezkel Folger 2007

מפתח

דף קסה:-קסו.....	3
תד"ה אימא נסכא.....	3
תד"ה אי הכי רישא נמי ותד"ה אמר רב אשי.....	6
דף קסו:.....	10
תד"ה רבעתים.....	10
תד"ה אם כן למה כתוב.....	13
תד"ה הג"ה בתוספתא תניא (נדפס בסוף תד"ה אבל).....	15
דף קסז:.....	16
תד"ה וליחוש.....	16
תד"ה וליחוש לשני יוסף בן שמעון.....	23
תד"ה ומחזיק.....	25
דף קסח:.....	27
רשב"ם ד"ה בשטרי.....	27
תד"ה אבל בשטר.....	28
דף קסט:.....	32
בא"ד ומקנה לו ובא"ד וקצת קשה.....	32
דף קסט:.....	39
תד"ה ורשב"ג.....	39
דף קע.....	42
רשב"ם ד"ה א"ל ר' אבא ותד"ה אלא לברר.....	42
תד"ה אין הלכה.....	48
דף קעא:.....	54
גמרא ד"ה בתר דאמר לי'.....	54
דף קעב:.....	55
תד"ה אי ידעיתו.....	55
דף קעב:.....	56
תד"ה מינך ותד"ה אלא הא דתניא.....	56
דף קעד:-קעה:.....	62
תד"ה דלודעינהו ותד"ה ואם כתב וכל אמצע דיבור בו.....	62
תד"ה בר מערב.....	71
דף קעה:.....	74
תד"ה הא דלא מקוים.....	74
תד"ה חזר ואמר.....	77
תד"ה גבו קרקע יש לו.....	82
דף קעה:.....	84
תד"ה לא מן.....	84
בא"ד משום דהוי כמוחזק.....	85
תד"ה דיתבי דיינא.....	87
דף קעו:.....	89
תד"ה גובה.....	89
תד"ה והלכה כמותו.....	91

דף קסה:-קסו.

תד"ה אימא נסכא

סוגיא דידן	סוגיא דכתובות
אמר כסף	אמר כסף
אין פחות מדינר כסף	מגבהו כל מה שירצה כלומר מטבע הכי פחותה של כסף דהיינו איסר
ואימא נסכא	ואימא נסכא
דכתיב ב' מטבע	
ואימא פריטי	

- 1) הקדמה
  - a) כסף is the smallest מטבע made of איסר
  - b) and is worth 8 פרוטות נחושת
- 2) ברייתא
  - a) אמר כסף – אין פחות מדינר כסף
    - i) A person who promises to pay כסף but didn't say how much כסף
    - ii) must pay a דינר
- 3) גמרא
  - a) קשיא
    - i) ואימא נסכא
  - b) תירוץ
    - i) דכתיב ב' מטבע
      - (1) The person agreed to pay a כסף מטבעת
      - (2) מטבע isn't a נסכא
  - c) קשיא
    - i) ואימא פריטי
    - ii) "ואימא איסר" explains that this means תוספות
- 4) תוספות
  - a) הקדמה
    - i) Presumably נסכא is worth more than a דינר
  - b) קשיא
    - i) When the גמרא asked "ואימא נסכא"
    - ii) Why didn't the גמרא answer that תפסת מועט תפסת מועט
    - iii) And
      - (1) it's up to the מלוה

- (2) to prove that he's owed more than the minimum the words could mean
- c) תירוץ
- i) ואימא נסכא is worth **less** than a דינר
- ii) And
- (1) The reason the גמרא says ואימא נסכא
- (2) Is in fact because תפסת מועט
- 5) מהרש"א
- a) We've established for תוספות that "ואימא פריטי" means "ואימא איסר"
- b) תוספות proves this in a way that's not relevant here
- c) But תוספות could have proved this more simply this way:
- i) Since
- (1) תפסת מועט
- (2) and we've established that the ליה owes a מטבעת כסף
- ii) "ואימא פריטי" must mean an איסר which is the smallest מטבע כסף
- 6) כתובות in מימרא
- a) מגבהו כל מה שירצה -- אמר כסף
- i) meaning the ליה must pay the smallest possible מטבע of כסף – an איסר
- b) it's not relevant here
- i) why in כתובות the מלוה is גובה only an איסר
- ii) While in our גמרא he's גובה a דינר
- c) קשיא
- i) ואימא נסכא
- 7) הגהת הב"ח of תוספות here according to המשך
- a) קשיא
- i) If in fact תפסת מועט is our guideline
- (1) When the גמרא in כתובות asks ואימא נסכא
- (2) The גמרא in effect says that נסכא is worth less than an איסר
- ii) This is surprising since an איסר is worth only eight נחושות פריטי
- b) שאלה
- i) Can we also derive from ואימא נסכא in our גמרא that נסכא is worth less than an איסר
- c) תשובה
- i) Not directly

- (1) since
  - (2) Unlike the גמרא in כתובות
    - (a) The ברייתא here says כסף means a דינר
    - (b) So ואימא נסכא
      - (i) means “say less than a דינר”
      - (ii) rather than “say less than an איסר”
- ii) But
- (1) Since the ברייתא here follows the rule of תפסת מועט תפסת
  - (2) We can indirectly prove that it must be that נסכא is worth less than an איסר
  - (3) Because
    - (a) if נסכא were more than an איסר
  - (4) The גמרא should have asked ואימא פריטי – as the most "מועט" value -- before asking ואימא נסכא

תד"ה אי הכי רישא נמי ותד"ה אמר רב אשי

משלם	כתב	
ב' דינרי כסף בכסף	כסף דינרין ודינרין כסף	ברייתא א' רישא
ב' דינרי זהב בכסף	כסף בדינרין	ברייתא א' סיפא
ב' דינרי זהב בזהב	זהב דינרין ודינרין זהב	ברייתא ב' רישא
ב' דינרי כסף בזהב	זהב בדינרין	ברייתא ב' סיפא

1) ר"ח of שיטה -- הקדמה

a) נקודה א'

i) In the הוה אמינא

(1) דינרין של כסף mean סתם דינרין (1)

b) נקודה ב'

i) That's why

(1) In the רישא of א' ברייתא

(2) Where a לוח says כסף דינרין ודינרין כסף

(a) The לשון of the שטר that refers to כסף

(b) enforces the סתם meaning of דינרין as כסף

(3) and it follows that the לוח must pay בכסף דינרי כסף

ii) but

(1) In the רישא of ב' ברייתא

(2) Where he says זהב דינרין ודינרי זהב

(a) The לשון of the שטר that refers to זהב

(i) overrides the סתם meaning of דינרין as כסף

(3) and that's why the לוח needs to pay בזהב דינרי זהב

2) תוספות according to ר"ח as summarized in גמרא

a) קשיא

i) In the סיפא of ב' ברייתא

(1) why not also say that

(a) זהב בדינרין

(i) also means זהב

(ii) since the words of the שטר override the סתם meaning of דינרין

(b) and

(i) the only difference between the רישא and the סיפא

(ii) is that

1. in the סיפא he pays the זהב

2. not in מטבעות
3. but in דהבי פריכי

3) מהרש"א

a) קשיא

i) Why not ask this similar קשיא for the סיפא of 'א' ברייתא א':

(1) Since

- (a) the לשון of the שטר
- (b) enforces the סתם meaning of דינרין as כסף כסף

(2) Say that

- (a) כסף כסף בדינרין means כסף
- (b) and

(i) the only difference between the רישא and the סיפא is that

1. in the סיפא he pays the כסף
  - a. not in מטבעות
  - b. but in גרוטאות

b) תירוץ

i) The מקשן assumed that

(1) the דינרין in בי"ת

- (a) in the סיפא of 'א' ברייתא א'
- (b) as well in the סיפא of 'ב' ברייתא ב'

(2) always implies זהב

ii) now

(1) the מקשן accepted that in the סיפא of 'א' ברייתא א'

(a) Even though

- (i) The לשון of the שטר mentions כסף
- (ii) and סתם דינרין also means כסף

(b) still

(i) the דינרין in בי"ת is enough to change דינרין to mean זהב

(2) and that's why the מקשן asks only

(a) if the בי"ת in the סיפא of 'א' ברייתא א'

(i) is enough to overcome the לשון of the שטר and the סתם meaning of דינרין

(ii) then in the סיפא of 'ב' ברייתא ב'

1. לשון בשטר and the בי"ת combination of
2. כסף as דינרין meaning of סתם should certainly overcome

4) גמרא of המשך

משלם	כתב	
ב' דינרי כסף בכסף	כסף דינרין [ן] ודינרין [ן] כסף	ברייתא א' רישא
ב' דינרי זהב בכסף	כסף בדינרי	ברייתא א' סיפא

- a) ברייתא א' of סיפא in the שיטה of אביי
- i) דינרי זהב ליה pays of א' סיפא In
  - ii) א' without דינרי בדינרי he said Because
  - iii) זהב only דינרי And means

5) תוספות

- a) שאלה
- i) ברייתא א' of רישא What about
  - ii) א' without כסף דינרי as רישא Shall we also read the
- b) תשובה
- i) yes
    - (1) כסף דינרי is in the רישא גרסא the correct
    - ii) because
      - (1) If
        - (a) א' with דינרין רישא the says
        - (b) א' without דינרי סיפא and the says
      - (2) Then
        - (a) סיפא from the רישא To distinguish the
        - (b) that need to say the ברייתא Why does the
          - (i) בי"ת he used no in the רישא
          - (ii) בי"ת he did use a סיפא while in the

c) קשיא

    - i) אין נראה is תשובה the
    - ii) Even if
      - (1) different are the סיפא and רישא The
        - (a) doesn't סיפא and א' has רישא the Because
      - (2) כסף בדינרי and בי"ת still use must סיפא The
      - (3) Because
        - (a) בי"ת without דיבורים aren't and כסף דינרי aren't the words

(b) Since the concept of זָהָב implicit in דינרֵי conflicts with the word כֶּסֶף

דף קסו:

תד"ה רבעתים

1) גמרא

a) ועמדו קינין של יולדת ברבעתים

2) רשב"ם

a) A פרידות קן consists of two

3) הקדמה

a) A זוז דינר is the same as a זוז

b) דינרי מדינה 8 is equal to דינר צורי

c) A פשיט דינר מדינה is the same as a זוז מדינה and is also called a פשיט

d) It follows that the price of a קן or a פרידה is as outlined in this table

פשיט אחד	שמינית דינר צורי	פרידה אחת
ב' פשיטי	רובע דינר צורי	קן (ב' פרידות)

4) תוספות

a) קן means רובע דינר צורי for two פרידות or one

b) רובעי דינר (with two יודין) means two רבעתיים

c) In כריתות

i) "קינין ברבעתיים" גורס רש"י

ii) And רש"י explains that

(1) קינין there means two

(2) Which cost two דינר רובעי

d) קשיא

i) קן needs only one יולדת

ii) So it's of no interest to say how much two קינין cost

iii) Besides

(1) the גמרא could just as well have referred to three קינין for 3 רבעים

5) מהרש"א

a) In תוספות ישנים

i) תוספות asks that

(1) It's not necessarily so that two קינין went for two דינר רובעי

(2) Since possibly the price per קן in a volume sale was less than the price of one קן bought separately

- 6) מהרש"א according to תוספות of המשך
- a) מסכתא יומא נה:
    - i) a person paid four זוזי – the same as four דינרין -- for a קן that he needed for his קרבן
  - b) קשיא
    - i) This isn't consistent with our גמרא that says a קן went for רובע דינר
- 7) מהרש"ל
- a) קשיא
    - i) הקדמה
      - (1) In יומא the person needed only a פרידה for his קרבן
      - (2) So the גמרא actually means that he paid four זוזי for his פרידה
    - ii) קשיא
      - (1) So why does תוספות quote the גמרא in יומא as saying that
        - (a) A קן went for four זוז
  - b) תירוץ
    - i) Be מגיה the גרסא in תוספות to quote the גמרא there as saying that the price per קן was **eight** זוז
- 8) מהרש"א
- a) we'll show below that מהרש"ל agrees that
    - i) תוספות in its תירוץ isn't מדייק in allocating prices between קן and פרידה
  - b) So
    - i) We can assume that in its קשיא too תוספות wasn't מדייק
    - ii) And it's not necessary to change the גרסא in תוספות
- 9) תוספות of המשך
- a) תירוץ
    - i) The גמרא in יומא deals in terms of כסף מדינה
    - ii) So the person paid only four כסף מדינה פשיטי
  - b) קשיא
    - i) But four כסף מדינה פשיטי are worth רובע צורי – not חצי דינר צורי
  - c) תירוץ
    - i) The גמרא there wasn't מדייק and meant to say two פשיטי instead of four
- 10) מהרש"א and מהרש"ל
- a) קשיא

- i) It's correct that a קן went for two פשיטי which is רובע דינר צורי
- ii) But
  - (1) there the קרבן was only one פרידה
  - (2) and should have gone for one פשיט or 1/8 רובע צורי
- b) תירוץ
  - i) דינר 1/4 isn't מדייק תוספות and means that the price per קן was 1/4 דינר
- c) note that this is the מהרש"ל ל" to which מהרש"א א refers earlier

תד"ה אם כן למה כתוב

1) משנה

a) שאלה

- i) if the top of a שטר ("עליון") conflicts with the bottom ("תחתון")
- ii) which of the two prevails

b) תשובה

- i) The תחתון prevails

c) שאלה

- i) According to our גרסא
(1) א"כ למה כתוב עליון (1)
- ii) According to גרסא of ר"ח
(1) א"כ למה כותבין עליון (1)

d) תשובה

- i) We rely on עליון to supply a missing אות
(1) Where תחתון is missing one אות
(2) And that אות appears in עליון
- ii) For example
(1) Where
(a) a person's name is חנני
(b) and he's referred to
(i) in תחתון incorrectly as חנן
(ii) in עליון correctly as חנני
(2) we rely on עליון to supply the missing 'י

2) תוספות

a) שאלה

- i) Do we ever rely on עליון for loan amounts that are different from תחתון

b) תשובה

- i) ר"ח
(1) who is גורס "למה כתוב עליון" instead of "למה כותבין עליון"
(2) Says no

3) מהרש"א

- a) This is what תוספות means

i) Part 1

(1) While למה כתוב in our גרסא means

(a) “why generally is עליון written in a שטר”

(2) למה כותבין in the גרסא of ר"ה means

(a) “Why do people מדעת write what they do in עליון”

ii) Part 2

(1) A person has no reason

(a) to מדעת write an amount in עליון

(b) that conflicts with the amount in תחתון

(2) so the amount written in עליון must be a טעות that we ignore

תד"ה הג"ה בתוספתא תניא (נדפס בסוף תד"ה אבל)

1) משנה

- a) Where the top of a שטר ("עליון") conflicts with the bottom ("תחתון")
  - i) The תחתון prevails
- b) שאלה
  - i) Then why do we write עליון at all
- c) תשובה
  - i) We rely on עליון to supply one אות that's missing in תחתון

2) תוספתא

- a) שטר מקושר can supply one אות to תחתון only in a שטר מקושר

3) תוספתא explains the תוספות

- a) הקדמה
  - i) See דף קסא. תד"ה וניחוש
    - (1) גט פשוט אין למדין משיטה אחרונה applies only to
    - (2) But in a מקושר גט the rule is משיטה אחרונה
- b) שיטה אחרונה refers to a תחתון that's set out in תוספתא
- c) It follows that
  - i) Since
    - (1) שיטה אחרונה that's written in תחתון this גט פשוט in a
    - (2) has no force at all even if no אות is missing
  - ii) it's meaningless to say that עליון can supply an אות that's missing in תחתון

דף קסז:

תד"ה וליחוש

- 1) הקדמה
  - a) A סופר must know the name of the man for whom he's writing a גט
- 2) גמרא
  - a) תוספות גרסא – according to the קשיא
    - i) "וליהוש דלמא כתבי בשם איתתא דלאו דילי"
  - b) Meaning
    - i) Why aren't we חושש that there will be a תקלה
    - ii) Unless the סופר also knows the name of the man's wife
- 3) The תקלה as understood by תוספות
  - a) besides
    - i) the כותב הגט
      - (1) whose name is יוסף בן שמעון
      - (2) and whose name the סופר knows
    - ii) And אשת כותב הגט
      - (1) Whose name is רחל
      - (2) But whose name the סופר doesn't know
  - b) there might also be another man
    - i) whose name is also יוסף בן שמעון (שמו כשמו)
    - ii) and whose wife's name isn't רחל but instead is לאה (אין שמה כשמה)
      - (1) {the point here is that there can be a תקלה even if אין שמה כשמה}
  - c) now
    - i) the first יוסף בן שמעון may
      - (1) claim to the סופר that his wife's name is לאה
      - (2) and direct the סופר to write a גט to לאה
    - ii) and
      - (1) since the סופר doesn't know the name of יוסף בן שמעון
      - (2) the סופר will in fact write this גט in the name of לאה
  - d) and then
    - i) the first יוסף בן שמעון might deliver the גט to לאה
    - ii) who is the wife of the second יוסף בן שמעון

- e) and
    - i) Although עדי מסירה will recognize that the first בן שמעון isn't the בעל of לאה
    - ii) So we're not concerned that they'll permit the גט to be used for גירושין
  - f) Still
    - i) It's possible that
      - (1) לאה will use the גט
      - (2) to be מוציא כתובה from her husband the second בן שמעון
  - g) Note that תוספות holds that
    - i) לאה will be able to be מוציא כתובה from her husband
    - ii) only if שמו כשמו -- the name of her husband is also בן שמעון
    - iii) because it's only then
      - (1) that she can present the גט to בית דין as a שטר
      - (2) that obligates her husband the second בן שמעון
  - h) note also that
    - i) Since the חשש relates to כתובה instead of גירושין
      - (1) the correct גרסא of the קשיא of the גמרא is
        - (a) "וליהוש דלמא כתבי בשם איתתא דלאו דילי"
      - (2) And not
        - (a) "וליהוש דלמא כתבי בשם איתתא דלאו דילי ומגרש לה"
- 4) גמרא of המשך
- a) תירוץ
    - i) You're right
    - ii) To avoid the תקלה
      - (1) the סופר needs to know the name of the wife of the first בן שמעון
      - (2) and
        - (a) once the סופר knows that her name is רחל
        - (b) He won't write "לאה" into the גט as the מגורשת in the place of רחל
  - b) קשיא
    - i) וליחוש לשני בן שמעון
    - ii) The details of this קשיא aren't relevant at this point
- 5) הקדמה
- a) רשב"ם has a different גרסא and a different שיטה in the גמרא
  - b) רשב"ם asks a קשיא to the שיטה of תוספות

- c) מהרש"א and מהרש"ל
- i) Disagree on the
    - (1) גמרא of רשב"ם in the גרסא
    - (2) The שיטה of רשב"ם
    - (3) The גרסא in תוספות
    - (4) And the קשיא of תוספות to רשב"ם
- 6) מהרש"א according to גמרא in רשב"ם of גרסא
- a) "וליחוש דלמא כתבי בשם איתתא דלאו דילי' ומגרש לה"
- 7) מהרש"א as understood by רשב"ם of the קשיא of the גמרא according to ביאור
- a) קשיא
    - i) Why aren't we חושש for this תקלה
      - (1) the סופר knows only the name (יוסף בן שמעון) of the כותב
      - (2) And doesn't also know the name (רחל) of אשת הכותב
    - ii) if
      - (1) the יוסף בן שמעון may claim to the סופר that his wife's name is לאה
      - (2) and direct the סופר to write a גט to לאה
    - iii) now
      - (1) since the סופר doesn't know that רחל is the name of יוסף בן שמעון
      - (2) the סופר will in fact write this גט in the name of לאה
    - iv) now
      - (1) since the סופר doesn't know that רחל is the name of יוסף בן שמעון
      - (2) the סופר will in fact write this גט in the name of לאה
    - v) יוסף בן שמעון might then give this גט – that's made out to "לאה" -- to his wife רחל
    - vi) רחל might
      - (1) not realize that the גט was made out to a fictitious לאה
      - (2) Consider herself מגורשת
      - (3) And become מקולקלת if she then marries another person
  - b) note that
    - i) unlike שיטת תוספות
      - (1) Where the חשש of the תקלה is based on there possibly being
        - (a) Another person whose name is also יוסף בן שמעון – שמו כשמו
    - ii) for this שיטה in רשב"ם
      - (1) The חשש of the גמרא has nothing to do with
        - (a) whether or not

- (i) יוסף בן שמעון there is a second
- (ii) אשה or any other

8) רשב"ם to קשיא on its תוספות in גרסא of מהרש"א

- a) פירש רשב"ם
  - i) ומתכוין להתירה להנשא שלא כדין
- b) ותימה לי
- c) הא בפני עדים יתננו לה והם יקראו את הגט ...
- d) ויראו העדים שאין זה שם האשה הזאת
- e) ועוד
  - i) בלאו הכי ליחוש
    - (1) דלמא כתבי לאיתתא דלאו דילי' כיון שאין מכירין האשה
    - (2) ויכתוב הגט לאיש אחר ששמו כשמו ויתן הגט לאשת האיש להוציא מבעלה כתובתה
- f) וכן נראה לי דמקשה
- g) ול"ג ומגרש לה

9) מהרש"א of גרסא according to רשב"ם on תוספות of קשיא of ביאור

- a) קשיא
  - i) Why does רשב"ם say that we're concerned that
    - (1) גט that's made out in the name of לאה רחל a גט will give his wife רחל יוסף בן שמעון
  - ii) After all
    - (1) רחל to his wife גט to be מוסר יוסף בן שמעון עדי מסירה
    - (2) The עדי מסירה will need to see
      - (a) if the גט is written in the name of "אשה הזאת"
      - (b) meaning in the name of רחל who is to receive the גט
    - (3) and
      - (a) when they are מברר that the גט is written in the name of לאה
      - (b) they won't allow יוסף בן שמעון to give the גט to רחל
      - (c) and there will be no תקלה
- b) instead
  - i) רשב"ם should have explained the גמרא according to the שיטה of תוספות that we've explained earlier
  - ii) Namely that
    - (1) the תקלה is based on the חשש of הוצאת כתובה
    - (a) if

- (i) a person whose name is also שמו כשמו – יוסף בן שמעון
- (ii) is married to an אשה whose name is לאה

10) this completes the שיטה of מהרש"א both in רשב"ם and in תוספות

11) to start the ביאור of מהרש"ל

- a) consider first the גרסא in רשב"ם in the קשיא of the גמרא according to מהרש"ל
  - i) "וליהוש דלמא כתב גיטא ואזיל וממטי לי' לאיתתא דהיאך ומגרש לה"
- b) And then note this גרסא of מהרש"ל in תוספות in the beginning of its קשיא to רשב"ם
  - i) ותימה לי
  - ii) הא בפני עדים יתננו לה והם יקראו את הגט ...
  - iii) ויראו העדים שאין זה שם האיש
- c) Note especially that
  - i) "שם האיש" גורס מהרש"ל
  - ii) While we've seen that "שם האשה הזאת" גורס מהרש"א

12) Here is how תוספות understands רשב"ם according to מהרש"ל

- a) Since רשב"ם says that the חשש is worded in terms of לממטי לי' לאיתתא דהיאך
  - i) It must be that
    - (1) unlike the understanding of מהרש"א
    - (2) גמרא says that רשב"ם
      - (a) isn't חייש that the כותב will give the גט to **his own wife** רחל
      - (b) But that the חשש is that the כותב will give the גט to the wife of another
- b) And since תוספות asks that
  - i) "אין זה שם האיש" ought to recognize that
  - ii) It's obvious that תוספות says that רשב"ם assumes
    - (1) That in this case
      - (a) Where
        - (i) the סופר knows that the name of the כותב is שמו בן שמעון
        - (ii) but doesn't know that the name of the כותב is רחל
      - (b) We're חושש for a תקלה involving a second couple
        - (i) even where שמו כשמו אין
        - (ii) meaning even where the name of the second man is ראוּבן בן יעקב
  - c) שאלה
    - i) Exactly what תקלה can happen in this case
  - d) תשובה

- i) The חשש is that
  - (1) לאה will direct the סופר to make the גט out to אשה
  - (2) The סופר will comply because he doesn't know that the name of אשת הכותב is רחל
  - (3) ראוּבן בן יעקב the wife of לאה will then use the גט for גירושין
- e) קשיא
  - i) But how would עדי מסירה permit the גירושין to happen
- f) תירוץ
  - i) רשב"ם holds
    - (1) That once עדי מסירה see that the name of the מגורשת is the same as the name written in the גט
    - (2) They might make a mistake and permit the גירושין to proceed
- g) קשיא
  - i) Why not say instead that because of this mistake
    - (1) ראוּבן בן יעקב from מוציא כתובה לאה might be
- h) תירוץ
  - i) a גט is typically torn up right after מסירה if its only purpose is to be מתיר the אשה
    - (1) So the error
      - (a) Even if unlikely because of the involvement of עדי מסירה
      - (b) will never be discovered and corrected
    - ii) While
      - (1) If the גט is to be used also for הוצאת כתובה
      - (2) The גט isn't torn right away
      - (3) So that the error
        - (a) Even if more likely than גירושין because no עדי מסירה are involved
        - (b) Will certainly be corrected
          - (i) when a later ב"ד notices that
          - (ii) The name written in the גט isn't the name of the נתבע
- i) שאלה
  - i) Why does תוספות assume that רשב"ם holds there is a תקלה even where אין שמו כשמו
- j) First תשובה
  - i) Because if רשב"ם had held that

- (1) the גמרא has a חשש תקלה
  - (a) only where שמו כשמו
- (2) namely
  - (a) Where there are two יוסף בן שמעון
  - (b) and the name of אשת הכותב is רחל and the name of the אשה of the other לאה is יוסף בן שמעון
- ii) then
  - (1) רשב"ם would have agreed that
    - (a) an error on הוצאת כתובה wouldn't be discovered by a later ב"ד
    - (b) and the חשש of an uncorrected תקלה would be greater for הוצאת כתובה than for גירושין
  - (2) רשב"ם would have agreed with תוספות that
    - (a) the גמרא is concerned about the תקלה of הוצאת כתובה rather than גירושין
    - (b) And we're not גורס the words "ומגרש לה" in the גמרא
- k) Second תשובה
  - i) It's only at the next stage of the וטריא שקלא
    - (1) That the גמרא asks וליחוש לשני יוסף בן שמעון
  - ii) So it appears that
    - (1) at this stage
    - (2) the גמרא hasn't yet raised the possibility of שמו כשמו

תד"ה וליחוש לשני יוסף בן שמעון

1) הקדמה

- a) If מסירה כרתי גט
  - i) It's the מסירה on a גט who bring about the effect of the גט
  - ii) And מסירה must be able to identify the מגרש and מגורשת
- b) If חתימה כרתי גט
  - i) the עדים by their חתימה on a גט bring about the effect of the גט
  - ii) and the identity of the מגרש and מגורשת must be מוכיח מתוכו

2) גמרא

- a) A סופר needs to know the name of a person who writes a גט ("יוסף בן שמעון") as well as the name of his wife
- b) קשיא
  - i) Even if the סופר confirms these names
    - (1) Why aren't we חושש that there's another יוסף בן שמעון בעיר with a wife who has the same name
    - (2) And the first יוסף בן שמעון will use the גט to be מגרש the wife of the other

3) תוספות

- a) קשיא
  - i) ממה נפשך
    - (1) If חתימה כרתי גט
      - (a) The גט isn't כשר because it's not מוכיח מתוכו who the מגרש is
      - (2) If מסירה כרתי גט
        - (a) The מסירה עדי won't be able to say that the second יוסף בן שמעון was מגרש his wife
        - (b) Because the fact is that it was the first יוסף בן שמעון – who wasn't the בעל of the אשה who was מקבל the גט – who gave her the גט
      - ii) So why is there a חשש of קלקול
    - b) תירוץ
      - i) Actually מסירה כרתי גט
      - ii) But we need to be חושש that the מסירה עדי will be טועה in a way explained in תוספות

4) מהרש"א

- a) קשיא
  - i) Why does תוספות assume that חתימה עדי won't make a טעות

b) תירוץ

i) חתימת עדים is more of a מעשה בית דין and is less susceptible to error

תד"ה ומחזיק

1) גמרא

- a) A סופר needs to know the name of the person who is writing a גט
- b) קשיא
  - i) Assume that
    - (1) We're dealing with a סופר in 'א עיר
    - (2) And that people in 'א עיר are מחזיק that the name of the כותב is שמעון בן יוסף
  - ii) In this case
    - (1) how does the סופר in 'א עיר really know that the true name of the כותב is "יוסף בן שמעון"
    - (2) maybe
      - (a) the name of the כותב is really ראובן בן יעקב
      - (b) and
        - (i) he came from 'ב עיר to this 'א עיר where his true name isn't known
        - (ii) and
          - 1. because
            - a. he wanted to be מגרש the אשה of a true שמעון בן יוסף here in 'א עיר
          - 2. he started continuously using the name שמעון בן יוסף
          - 3. until people were מחזיק that his name was שמעון בן יוסף

2) תוספות

- a) קשיא
  - i) the סופר in 'א עיר can't write a גט unless he also knows שם אשה
  - ii) now
    - (1) In the case you described where you're concerned that
      - (a) the סופר
        - (i) doesn't know the true name of the כותב
        - (ii) and only knows the untrue name that the כותב has made efforts to be מחזיק
      - (2) if the סופר or עדים know the true name of הכותב
        - (a) We need to assume that they also know his true name
        - (b) So there'd be no תקלה if the סופר writes a גט
      - (3) And

- (a) If neither the סופר nor עדים know her true name
  - (b) The סופר will realize that he doesn't know her true name
    - (i) because there's no reason for her to be מחזיק another name
  - (c) and the סופר won't write a גט anyway
  - iii) So there'd be no תקלה either way
  - b) תירוץ
    - i) You're right that persons who know her name would know his true name
    - ii) But we're concerned that there might be a case where
      - (1) עדים don't know the couple personally
      - (2) But the עדים tell the סופר that
        - (a) they heard others mention
          - (i) The name of the woman and that she's married to "him"
          - (ii) But they didn't hear the others mention the name of "him"
      - (3) and that in this case
        - (a) the סופר would rely on עדים for her name
        - (b) and the סופר might rely for his name on the name the כותב was מחזיק for himself
- 3) מהרש"א
  - a) שאלה
    - i) Why is it important that the עדים didn't hear the others mention the name of the כותב
  - b) תשובה
    - i) We've established that
      - (1) A person who first-hand knows her name would also know his true name
    - ii) It follows that
      - (1) If
        - (a) מגרש before us heard others mention the name of the
        - (b) ראוּבן בן יעקב They would have heard the others refer to his true name
      - (2) And then
        - (a) We'd have no תקלה of חשש
        - (b) Because
          - (i) The עדים would tell the סופר that his true name is ראוּבן בן יעקב
          - (ii) And the סופר wouldn't write a גט in the name of יוסף בן שמעון

דף קסח:

רשב"ם ד"ה בשטרי

- 1) ברייתא
  - a) הרי שבא ואמר אבד שטר חובי
  - b) אין כותבין לו את השטר
- 2) רשב"ם
  - a) This is because we're חייש
    - i) That the מלוה lied when he said he lost his first שטר
    - ii) or that the מלוה in fact lost the שטר but might later find it
- 3) מהרש"א
  - a) Note that
    - i) where there are עדים that the שטר was destroyed we do write a new שטר
    - ii) and
      - (1) we also write a new שטר where there are עדים that the שטר was lost בשוק
      - (2) because we're not חייש that the מלוה will happen to be the one who will later find the שטר
  - b) שאלה
    - i) In what case don't we write a new שטר for a מלוה who claims that he lost his שטר
  - c) תשובה
    - i) Where the מלוה
      - (1) doesn't know where he lost the שטר
      - (2) and there are no עדים that the שטר was lost בשוק
    - ii) Because
      - (1) Even if he tells the truth that he misplaced it
      - (2) The שטר is liable to show up again somewhere in his possession

תד"ה אבל בשטר

- 1) הקדמה
  - a) חכמים
    - i) if a לוקח gives his מכירה שטר back to the מוכר
    - ii) The מקח isn't חוזר unless מוכר can prove that there was a separate קנין back to מוכר
- 2) ברייתא
  - a) If a לוקח loses his מכירה שטר
  - b) חכמים say we write a replacement שטר for the לוקח
- 3) תוספת
  - a) חכמים to קשיא
    - i) When לוקח comes before us to ask for a replacement שטר
    - ii) Why aren't we חושש that
      - (a) the original מכירה happened on Day 1
      - (b) מוכר will one day be able to prove with עדים that there was a קנין back to him on Day 2
  - (2) And
    - (a) If we today on Day 3 write a replacement שטר to לוקח
    - (b) the לוקח may later on Day 4 lie and claim that
      - (i) he repurchased the שדה on Day 3
      - (ii) and the שטר we gave him dated Day 3 is the שטר that מוכר gave him for the repurchase
  - (3) So we'd be מפסיד the מוכר by writing the replacement שטר
- b) תירוצ'
  - i) We always date the replacement שטר on Day 1
  - ii) Which is the date of the original מקח
  - iii) So that
    - (1) If the לוקח produces this שטר on Day 4
    - (2) מוכר will be able to protect himself with עדים
      - (a) that prove there was מקח חזרת on Day 2
      - (b) after the date of the שטר on Day 1
    - (3) and the מוכר will suffer no הפסד from the replacement שטר we wrote
- c) תימה קצת

i) הקדמה

(1) We've established for חכמים

(a) That where מוכר sold נכסים to לוקח by a שטר

(b) the מקח can be cancelled by a קנין

(2) Note that

(a) לוקח can make this קנין back to the מוכר

(b) By giving the מוכר a new שטר that

(i) refers to the original שטר

(ii) and says קנה לך איהו – meaning the first שטר – וכל שיעבודי'

(3) This later שטר ב' often has no date

ii) קשיא

(1) When לוקח comes before us on Day 3 and asks that we write him a replacement שטר

(2) Why aren't we חושש that

(a) The original מקח happened on Day 1

(b) there was a קנין back to the מוכר by איהו לך קנה on Day 2

(c) לוקח will on Day 4 lie and claim that

(i) מוכר gave him the שטר

1. that in truth we are giving him on Day 3 only as a replacement

2. to again sell the שדה to the לוקח

(3) So that by writing the replacement שטר on Day 3 we might be מפסיד the מוכר

iii) תירוץ

(1) But we've already established that

(a) the replacement שטר will be dated on Day 1

(b) which is before the date of איהו לך קנה

iv) קשיא

(1) That's correct

(2) But

(a) Since קנה לך איהו usually has no date

(b) the לוקח might lie and claim that

(i) קנה לך איהו also happened on Day 1

(ii) And that later on that same Day 1

(iii) the שטר have him the מוכר

1. that in truth we gave him only as a replacement
2. to again sell the שדה to the לוקח

d) ר"י by תירוץ

i) "כולי האי לא חיישינן"

ii) וגם לא יהא לו פנים לומר שבו ביום החזיר לו השטר ובו ביום חזר ומכרה לו"

4) מהרש"א

a) קשיא

i) To ask its קשיא

ii) Why does תוספות need to assume that an undated קנה לך איהו was given on Day 2

iii) Ask simply

(1) That we ought to be חושש that there was a קנין back to the מוכר on Day 1

(2) And that

(a) by writing a "replacement" שטר dated Day 1

(b) whether or not the קנה לך איהו was by מוכר back to קנין or by another קנין

(c) we're מפסיד the מוכר by allowing לוקח to say he repurchased the שדה later on Day 1

b) תירוץ

i) We're not even חושש that something so unusual happened on Day 1

(1) Namely that the מקח was חוזר on Day 1

ii) we instead assume that any חזרה happened afterwards

iii) But

(1) Although we're not חייש that this occurred

(2) We recognize that

(a) If חזרה was by קנה לך איהו on a later date

(b) The לוקח might

(i) Since קנה לך איהו is undated

(ii) **Argue** that the קנה לך איהו happened on Day 1

(3) So that by writing a replacement שטר we might be מפסיד the מוכר

c) קשיא

i) So how do you explain the תירוץ of ר"י

d) תירוץ

i) In his תירוץ

(1) ר"י says

(a) Even where the מקה was חוזר by איהו לך קנה

(b) A לוקה

(i) would never think of the false טענה that איהו לך קנה happened on Day 1

(ii) And

1. even if he does think of this טענה

2. he'll never have the courage to present it

(c) So that we're not מפסיד the מוכר by giving the לוקה a replacement שטר

דף קסט.

בא"ד ומקנה לו ובא"ד וקצת קשה

- 1) First הקדמה
  - a) כותבין שטר למוכר אע"פ שאין לוקח עמו
  - b) We'll call this "the דין of כותבין"
- 2) Second הקדמה
  - a) רשב"ג says
    - i) If a לוקח returns his שטר מכירה to the מוכר
(1) This results in חזרת מקח and cancels the מכירה
(2) Even if there is no קנין for this חזרה
  - b) רשב"ג also says
    - i) If a לוקח gives his שטר מכירה to איניש דעלמא
    - ii) This results in the sale by לוקח to איניש דעלמא of the שדה covered by the שטר
- 3) חזרת מקח part 1 – claim of תוספות
  - a) Assume that
    - i) a מוכר presents a שטר מכירה to בית דין
    - ii) and claims that לוקח returned it to him to cancel a מקח
  - b) First נקודה
    - i) שאלה
      - (1) Where the לוקח doesn't have another copy of the שטר
      - (2) Must the מוכר bring עדים
        - (a) to prove that לוקח returned to מוכר the שטר that the מוכר is now presenting
        - (b) and that the מוכר didn't write the שטר himself under the דין of כותבין
    - ii) תשובה
      - (1) תוספות in פירוש קמא
        - (a) Since the מוכר holds a שטר while לוקח doesn't
        - (b) We treat the מוכר as being more מוחזק – having a better case
        - (c) And decide that he didn't write the שטר himself under the דין of כותבין
      - (2) תוספות in ענין בתרא
        - (a) Even if לוקח has no copy of the שטר מכירה
        - (b) The לוקח wins unless

- (i) the מוכר has עדים that
  - 1. לוקח returned the שטר to the מוכר
  - 2. so that we know that the מוכר didn't rely on כותבין to have the שטר written himself
- c) Second נקודה
  - i) שאלה
    - (1) Where the לוקח does have another copy of the שטר
    - (2) Does פירוש קמא
      - (a) Agree that מוכר must have עדים to prove that
        - (i) לוקח returned to מוכר the שטר that the מוכר is now presenting
        - (ii) And that מוכר didn't rely on כותבין to have the שטר written himself
  - ii) תשובה
    - (1) לוקח wins with his טענה that מוכר used 'כותבין וכו' to write his own שטר
    - (2) because מוכר and לוקח are considered equally מוחזק
  - iii) שאלה
    - (1) What if the שטר that לוקח holds is a replacement שטר that we wrote for him when he had claimed that he had lost his original שטר
  - iv) תשובה
    - (1) לוקח still wins
      - (a) since the fact remains that
        - (i) מוכר and לוקח each hold a שטר and are equally מוחזק
        - (ii) And לוקח can still claim that
          - 1. the מוכר himself wrote the שטר that מוכר now holds
- d) third נקודה
  - i) שאלה
    - (1) What if
      - (a) מוכר proves that לוקח returned to מוכר the שטר that מוכר now holds
      - (b) But לוקח holds another copy of the שטר
  - ii) תשובה for פירוש קמא
    - (1) מוכר wins
      - (a) because the עדים prove that
      - (b) מוכר didn't himself write the שטר that he now holds
  - iii) תשובה for ענין בתרא

(1) Part 1

- (a) לוקח wins
- (b) A מקח is חוזר only when לוקח returns to מוכר every שטר he received from מוכר
- (c) At this point we don't know the reason for this position by ענין בתרא

(2) Part 2

- (a) But note that
  - (i) if
    1. the שטר that לוקח now holds
    2. recites that
      - a. it's a replacement שטר
      - b. that we wrote when לוקח claimed to have lost his only copy of the original שטר
  - (ii) The לוקח loses
  - (iii) Since
    1. עדים prove that the original שטר wasn't lost but was returned to the מוכר
    2. the שטר the לוקח has now
      - a. isn't a second copy he received from מוכר
      - b. but one we gave him because he lied to us

4) מסירת שטר by איניש דעלמא to לוקח – claim of a transfer by תוספות part 2

- a) Assume that איניש דעלמא
  - i) בית דין to שטר מכירה presents a
  - ii) and claims that לוקח gave it to the איניש דעלמא
    - (1) to be מקנה to the איניש דעלמא
    - (2) a שדה that מוכר had sold to the לוקח with the מכירה שטר
- b) First נקודה
  - i) שאלה
    - (1) Where the לוקח doesn't have another copy of the שטר
    - (2) Must the איניש דעלמא bring עדים to prove that לוקח gave him the שטר that the איניש דעלמא is now presenting to בית דין
  - ii) תשובה
    - (1) איניש דעלמא wins without עדים both for פירוש קמא and for ענין בתרא
    - (2) For פירוש קמא

- (a) איניש דעלמא wins
  - (i) because even if there were a דין כותבין for איניש דעלמא
  - (ii) איניש דעלמא would prevail where לוקה has no שטר
  - (iii) The same as we established that מוכר wins where לוקה has no שטר
- (3) For בתרא ענין
  - (a) איניש דעלמא wins
  - (b) Because
    - (i) the דין כותבין applies only in favor of מוכר
    - (ii) And there's no דין כותבין for איניש דעלמא
    - (iii) So
      1. even without עדים
      2. we know that the איניש דעלמא didn't write the שטר himself
- c) Second נקודה
  - i) שאלה
    - (1) Assume that
      - (a) לוקה does have another copy of the שטר
      - (b) And that this extra copy isn't a replacement שטר
  - ii) תשובה
    - (1) Part 1 – for לישנא קמא
      - (a) we've established that
        - (i) As between לוקה and מוכר
        - (ii) There is חזרת מקה
          1. even if לוקה holds a שטר
        - (iii) so long as we establish that the מוכר didn't himself write the שטר that the מוכר holds
      - (b) so
        - (i) since there's no דין of כותבין for איניש דעלמא
        - (ii) and we know that he didn't himself write his שטר
      - (c) איניש דעלמא wins and it doesn't matter that לוקה also holds a שטר
  - (2) Part 2 – for בתרא ענין
    - (a) We've established that
      - (i) As between לוקה and מוכר

(ii) There is no מקח חזרת unless לוקח returns to מוכר all copies of the שטר that לוקח received from מוכר

(b) so presumably

(i) לישנא בתרא would hold that

1. The rule we've set out for מוכר also applies to איניש דעלמא
2. And
  - a. Since לוקח still holds a copy of the שטר מכירה
  - b. איניש דעלמא wins even against לוקח

5) ברייתא

a) If a לוקח claims that he lost his שטר מכירה

b) רשב"ג says

- i) We don't write him a replacement שטר
- ii) Because by doing so we could be מפסיד the מוכר

6) תוספות

a) First קשיא on בתרא ענין

i) הקדמה

(1) Assume that a לוקח comes before us on Day 1 and asks that we write him a replacement שטר

(2) For פירוש קמא

(a) I understand that רשב"ג says that we don't write this שטר for the לוקח

(b) Because the שטר can be מפסיד the מוכר

(i) If in the future on Day 2

1. מוכר

- a. presents to בית דין a copy of the שטר מכירה
- b. claims that לוקח returned the שטר to him for מקח חזרת
- c. but has no עדים that the לוקח returned the שטר to him

2. and לוקח

- a. presents the replacement שטר to בית דין
- b. and claims that מוכר himself wrote the שטר that מוכר holds

(c) since

(i) if on Day 1 had we not written a replacement שטר for לוקח

1. מוכר would be זוכה as we've established
2. But

- a. Now that on Day 1 we will have written a replacement שטר for לוקה
  - i. לוקה will be זוכה as we've also established

(d) Note

- (i) That we've already established that
  - 1. לוקה will win
  - 2. even if we mark the שטר we give to him as a replacement שטר
  - 3. since
    - a. given that מוכר has no עדים that לוקה gave to מוכר the שטר that מוכר holds
    - b. לוקה can still claim that
      - i. He in fact lost his original שטר
      - ii. And מוכר himself wrote the שטר that מוכר holds

(3) But for ענין בתרא we have this קשיא

(a) We need to assume that in this possible future תורה on Day 2

- (i) מוכר brings עדים that לוקה returned the שטר to him
- (ii) because

- 1. otherwise for ענין בתרא
- 2. לוקה is זוכה even if he has no copy of the שטר

(b) And once we need to assume that מוכר will bring these עדים

(c) There will be no הפסד to the מוכר

- (i) if we write a replacement שטר that recites that "this is a replacement שטר"

(ii) because we've already established that

- 1. לוקה won't prevail
- 2. once מוכר has עדים that לוקה returned a שטר to him

(d) so for ענין בתרא

(i) why

- 1. to avoid הפסד to the מוכר
- 2. don't we write for לוקה
  - a. this sort of a replacement שטר
  - b. that recites that it's a replacement שטר

b) Second קשיא on ענין בתרא

- i) הקדמה
  - (1) We've established for ענין בתרא
  - (2) That איניש דעלמא wins against an לוקה where לוקה still holds a copy of the שטר
- ii) קשיא
  - (1) why doesn't רשב"ג also explain that
    - (a) אין כותבין ללוקה
    - (b) Because this might cause הפסד to דעלמא
- iii) קשיא תוספות of תירוץ
  - (1) We were wrong in our assumption that
    - (a) Just as מוכר loses where a לוקה has a copy of the שטר
    - (b) Just so איניש דעלמא loses where a לוקה has a copy of the שטר
  - (2) Because in fact איניש דעלמא doesn't lose where a לוקה has a copy of the שטר
  - (3) Here's why
    - (a) The reason מוכר loses where לוקה has a copy of the שטר
      - (i) Is that
        - 1. The שטר also contains התחייביות of מוכר
        - 2. And it's not מסתבר that מוכר would arrange for חזרת מקה without insisting that all copies of the שטר be returned to him
      - (b) This סברא doesn't apply to דעלמא
        - (i) Since he has no התחייביות under the מכירה שטר
        - (ii) So איניש דעלמא will win against לוקה even if לוקה keeps a copy of the שטר
  - (4) And that's why it can't be that רשב"ג says אין כותבין out of concern for the הפסד of דעלמא

דף קסט:

תד"ה ורשב"ג

- 1) גמרא here
  - a) עדי חתימה כרתי רשב"ג says that
- 2) ברייתא בגיטין
  - a) If שטרות have עכו"ם חותמי
    - i) חכמים say
      - (1) עדי מסירה כרתי if כשר are שטרות the
      - (2) But עדי חתימה כרתי if פסול are שטרות the
      - (3) So that
        - (a) כשרים are – עדי חתימה כרתי for which – גיטי נשים
        - (b) פסולים are – עדי חתימה כרתי for which – שאר שטרות
    - ii) חותמי ישראל "אף אלו כשרין" רשב"ג says
      - (1) Where "אף אלו" presumably means "not only these but also these"
      - (2) In the sense that
        - (a) Not only
          - (i) עדי מסירה כרתי because גיטי נשים כשרין are
          - (ii) עדי מסירה כרתי because for them too שאר שטרות are also כשרים
        - (b) But
          - (i) The כשרות of both גיטי נשים and שאר שטרות applies only
            1. where there are no חותמי ישראל
- 3) תוספות
  - a) קשיא
    - i) עדי חתימה כרתי גמרא who says רשב"ג in our גמרא רשב"ג in גיטין consistent with
  - b) תירוצ'
    - i) עדי מסירה כרתי גיטין in רשב"ג says
      - (1) שחרורי עבדים and גיטי נשים Only for
      - (2) שאר שטרות Not for
    - ii) שאר שטרות with גמרא our deals only with
  - c) שאלה
    - i) then what does "אף אלו" mean
  - d) תשובה

- i) "אף אלו" means "even this only if"
  - ii) Namely
    - (1) "גיטי נשים even"
    - (2) That are כשר and that חכמים מסירה כרתי say are
    - (3) Are חותמי ישראל only where there are no כשר
- 4) מהרש"ל according to לשון תוספות of המשך
- a) קשיא
    - i) The תירוץ is a דוחק because "אף אלו" more likely means "not only"
    - ii) In the sense we've already set out in the קשיא of תוספות
    - iii) So
      - (1) the קשיא remains
      - (2) this isn't consistent with our גמרא that says חתמה כרתי for רשב"ג
  - b) תירוץ ר"י
    - i) וצריך לומר דאליבא דרבנן דפליגי עלי
    - ii) קאמר להו
    - iii) דאף אותם הי' להם להכשיר כיון דסברי עדי מסירה כרתי
  - c) Meaning
    - i) You're right that when רשב"ג said אף אלו
      - (1) He meant "not only"
      - (2) So that שאר שטרות even for עדי מסירה כרתי
    - ii) But
      - (1) חכמים says this only for רשב"ג
        - (a) To teach that they say כשרים only where חותמין ישראל
        - (2) While רשב"ג for himself actually holds חתמה כרתי at least for שאר שטרות
- 5) מהרש"א according to תוספות of ביאור
- a) ודוחק קצת of קשיא the גורס aren't תוספות ישנים
  - b) Because תוספות ישנים accepts that "אף אלו" can mean "even this only if"
    - i) Meaning
      - (1) even גיטי נשים are כשר only where there are no חותמי ישראל
      - (2) But שאר שטרות are in fact פסול
        - (a) even where there are no חותמי ישראל
        - (b) because for them חתמה כרתי

- ii) So
  - (1) the *ר"י תירוץ* of *גיטין* in *ברייטא* is consistent with the *שאר שטרות* of *רשב"ג*
  - (2) That *רשב"ג* says *עדי חתימה כרתי* for *שאר שטרות*
- c) קשיא
  - i) Then why does *תוספות* need to say that *רשב"ג* says his *דין* only for *חכמים*
- d) תירוץ
  - i) *תוספות* doesn't mean that *רשב"ג* says his *דין* only for *חכמים*
  - ii) Instead *תוספות* only explains that
    - (1) In
      - (a) saying "*אף אלו*"
        - (i) To require *אין חותמי ישראל* for *כשרות* of *נשים גיטי*
        - (ii) And to disagree with the *שיטה* that says
          - 1. although *שאר שטרות* are *פסול* in all cases because *עדי חתימה כרתי*
          - 2. *נשים גיטי* are *כשר* in all cases even where there are *חותמי ישראל*
      - (b) The *שיטה* to which *רשב"ג* is referring
        - (i) Is the *שיטה* of *חכמים*
        - (ii) And not to another *שיטה* in *גיטין*
          - 1. namely
            - a. a *שיטה* of *עקיבא ר'*
            - b. that's *מכשיר* even *שאר שטרות*

דף קע.

רשב"ם ד"ה א"ל ר' אבא ותד"ה אלא לברר

1) גמרא

- a) Assume that
- i) A נתבע can become פטור by making a טענה for which he needs no proof
    - (1) For example – the פרעתי טענה of
  - ii) But volunteers a further טענה (שפת יתר) for which he does need proof
    - (1) For example – “and the פירעון was פלוני ופלוני”
- b) רבי and רשב"ג disagree:
- i) אין צריך לברר says רשב"ג
  - ii) צריך לברר says רבי

2) הקדמה

- a) ראשונים disagree
- i) רבי and רשב"ג of מחלוקת precise
  - ii) and on the precise meaning of לברר and צריך לברר
- b) The disagreements revolve around these נקודות:
- i) Where פלוני and פלוני are available
    - (1) Do we demand that they be מעיד and מברר
  - ii) Where פלוני and פלוני aren't available so that there's no בירור
    - (1) Does the נתבע win or lose
    - (2) In other words is the rule הפסיד אם לא בירר or הפסיד אם לא בירר
  - iii) Where פלוני and פלוני are מעיד against the נתבע
    - (1) Does the נתבע win or lose

3) Here's a list of the various שיטות that will be set out in detail below

a) שיטת רשב"ם

שיטת רשב"ם	האם מזקינים פלוני ופלוני לאסיהודי	אי לא בירר (דלא אסיהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	הפסיד	זוכה תובע
רשב"ג	כן	לא הפסיד	זוכה נתבע

b) רב ששת in שיטת רשב"ם

שיטת רשב"ם אליבא דרב ששת	האם מזקינים פלוני ופלוני לאסיהודי	אי לא בירר (דלא אסיהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	הפסיד	זוכה תובע
רשב"ג	לא	לא הפסיד	זוכה תובע

c) שיטת רבינו תם

0	האם מזקינים פלוני ופלוני לאסהודי	אי לא בירר (דלא אסהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	לא הפסיד	זוכה תובע
רשב"ג	לא	לא הפסיד	זוכה נתבע

d) "שמא הי' רוצה לומר דגרע" of שיטת רשב"ם

שיטת רשב"ם -- "שמא הי' רוצה לומר דגרע	האם מזקינים פלוני ופלוני לאסהודי	אי לא בירר (דלא אסהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	הפסיד	זוכה נתבע
רשב"ג	כן	לא הפסיד	זוכה נתבע

e) שיטת תירוץ א' בתוספות

שיטת תירוץ א' בתוספות	האם מזקינים פלוני ופלוני לאסהודי	אי לא בירר (דלא אסהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	לא הפסיד	זוכה נתבע
רשב"ג	לא	לא הפסיד	זוכה נתבע

4) The עובדא describes this גמרא:

- a) פלוני claimed that he had repaid a חוב to ר' יצחק בר יוסף in the presence of ר' אבא ופלוני
- b) He would have prevailed if he had simply said פרעתי
- c) ר' יצחק בר יוסף
- i) Quoted ר' אבא as having said for רב that צריך לברר
- d) But ר' אבא responded with another מימרא for רב that אין צריך לברר

5) מהרש"ל

- a) קשיא
- i) The two מימרות of רב are inconsistent
- b) תירוץ
- i) This isn't a קשיא for שיטת רשב"ם

שיטת רשב"ם	האם מזקינים פלוני ופלוני לאסהודי	אי לא בירר (דלא אסהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	הפסיד	זוכה תובע
רשב"ג	כן	לא הפסיד	זוכה נתבע

ii) Because

- (1) When ר' אבא said that רב agrees with רבי that צריך לברר that
- (a) ר' אבא meant that רשב"ג is מודה to רבי that
- (i) we demand that פלוני and פלוני must be מעיד
- (2) When ר' אבא said that רב agreed with רשב"ג that צריך לברר that
- (a) He means that the נתבע isn't מפסיד
- (i) if עדים aren't available
- (ii) or if עדים are מעיד against נתבע

6) מהרש"א

- a) We can answer the inconsistency more simply

- i) רבי said לברר צריך only according to רב
  - ii) But רב himself agrees with רשב"ג that לברר צריך אין
- b) Note that

i) For שיטת ר"ת and the שיטה of בתוספות א' תירוץ

שיטת רבינו תם	האם מזיקים פלוני ופלוני לאסהודי	אי לא בירר (דלא אסהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	לא הפסיד	זוכה תובע
רשב"ג	לא	לא הפסיד	זוכה נתבע

שיטת תירוץ א' בתוספות	האם מזיקים פלוני ופלוני לאסהודי	אי לא בירר (אי לא מייתי עדים דליתנהו)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	לא הפסיד	זוכה נתבע
רשב"ג	לא	לא הפסיד	זוכה נתבע

- ii) Only the תירוץ of מהרש"א applies and the תירוץ of מהרש"ל doesn't apply
- iii) Since

(1) for these שיטות

(2) מעיד פלוני and פלוני doesn't require that רשב"ג

7) גמרא of המשך

- a) ר' יצחק בר יוסף ruled in favor of ר' יצחק נפחא
- b) ר' יצחק נפחא to ר' אבא by קשיא
  - i) אף רבי לא אמר אלא לברר
- c) ר' יצחק נפחא of תירוץ
  - i) אנא נמי לברר קאמינא

8) ר' יצחק נפחא of תירוץ and ר' אבא of קשיא of ביאור

- a) רשב"ם
  - i) "אף רבי לא אמר אלא לברר" When ר' אבא argues that
    - (1) He means that we shouldn't agree with רבי
    - (2) because
      - (a) the פסק of רבי is based on לברר צריך
      - (b) and this isn't a basis that is מסתבר
  - ii) "אנא נמי לברר קאמינא" when ר' יצחק נפחא answers that
    - (1) He means "I nevertheless say that כרבי הלכה"
- b) מהרש"ל
  - i) "אף רבי לא אמר אלא לברר"
    - (1) Means the same as for רשב"ם
  - ii) "אנא נמי לברר קאמינא"

(1) Means

(a) "I agree with רשב"ג according to שיטת רשב"ם"

(b) And I require only that פלוני ופלוני be מעיד"

c) For רבינו תם

i) "אף רבי לא אמר אלא לברר"

(1) Means the שיטה of רבי is as in the table; note that this is the equivalent of the שיטה of רשב"ג in רשב"ם

שיטת רבינו תם	האם מזיקים פלוני ופלוני לאססהודי	אי לא בירר (דלא אססהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	לא הפסיד	זוכה תובע
רשב"ג	לא	לא הפסיד	זוכה נתבע

(2) So that even רבי

(a) Only requires that the עדים be מעיד

(b) And agrees that

(i) if there is no בירר and they're not מעיד

(ii) the נתבע isn't מפסיד

ii) "אנא נמי לברר קאמינא"

(1) Means "I also agree with רבי as you understand him"

9) מסכת שבועות from קשיא – תוספות

a) הקדמה

i) פרק שבועת הדיינין in

(1) פוסק is רבא that

(a) if עדים say להד"ם – the נתבע wasn't פורע in our presence -- the נתבע still wins

(b) because כל מילתא דלא רמיא עלי' דאיניש לאו אדעת'י

(c) Meaning

(i) the נתבע wasn't serious when he added בפני פלוני ופלוני

(ii) because the נתבע realizes he would have won had he simply said פרעתי

ii) שיטת רבינו תם and שיטת רשב"ם both for קשיא

(1) if we assume that רבא agrees with רבי שיטת

(2) how is it that רבא says the נתבע still wins

10) שיטת רשב"ם for תירוצים

a) "שמא ה' רוצה לומר דגרע" of תוספות by תירוצ' a)

שיטת רשב"ם -- "שמה הי' רוצה לומר דגרע	האם מזקינים פלוני ופלוני לאסיהודי	אי לא בירר (דלא אסיהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	הפסיד	זוכה נתבע
רשב"ג	כן	לא הפסיד	זוכה נתבע

- i) רבי holds that
- (1) If פלוני ופלוני aren't מעיד then נתבע is מפסיד
  - (2) But if they're מעיד then תובע is מפסיד even if they're מעיד in favor of נתבע
- ii) So רבא can agree with רבי

b) תוספות by קשיא

- i) "לא הבנתי כלל"
- ii) This שיטה isn't מסתבר at all

c) רשב"ם of שיטה "יש אומרים" תירוץ

שיטת רשב"ם	האם מזקינים פלוני ופלוני לאסיהודי	אי לא בירר (דלא אסיהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	הפסיד	זוכה תובע
רשב"ג	כן	לא הפסיד	זוכה נתבע

- i) רבא doesn't agree with רבי at all
- ii) And he instead follows רשב"ג as understood by רשב"ם

d) קשיא

- i) In מסכת שבועות ר' ששת (1)
  - (a) רבא disagrees with רבא
  - (b) and says the הוחזק כפרן ליה once עדים are מעיד against him
  - (c) meaning the ליה loses and isn't believed even to say פרעתי
- (2) but now
  - (a) that you've said that the סוגיא in מסכת שבועות follows רשב"ג
  - (b) and you've also said that רשב"ג says נתבע נגד העידו עדים נגד נתבע wins
  - (c) how can רב ששת disagree with רבא and say the נתבע loses

e) תירוץ

שיטת רשב"ם אליבא דרב ששת	האם מזקינים פלוני ופלוני לאסיהודי	אי לא בירר (דלא אסיהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	הפסיד	זוכה תובע
רשב"ג	לא	לא הפסיד	זוכה תובע

- i) רשב"ם according to רשב"ג disagrees with רבא and says רב ששת (1) That נתבע loses if he does bring עדים and they testify against him

f) קשיא

- i) How then does רבי disagree with רשב"ג

g) תירוץ

i) רשב"ג

(1) doesn't demand that מעיד עדים come to be מעיד

(2) and the נתבע isn't מפסיד if they don't come

11) מסכת שבועות from קשיא on the שיטת ר"ת for תירוץ א'

a) Modify שיטת רבינו תם slightly this way

שיטת תירוץ א' בתוספות	האם מזקיקים פלוני ופלוני לאסהודי	אי לא בירר (דלא אסהודי פלוני ופלוני)	אי העידו עדים נגד נתבע
רבי	כן	לא הפסיד	זוכה נתבע
רשב"ג	לא	לא הפסיד	זוכה נתבע

b) so that רבי can agree with רבא

12) מהרש"א

a) שאלה

i) For those שיטות that

(1) say that

(a) מעיד עדים are מפסיד if the נתבע isn't

(2) But require that the נתבע bring עדים

ii) What's the purpose of requiring the נתבע to bring עדים

b) Three תשובות

i) First תשובה

(1) לצאת ידי שמים

ii) Second תשובה

(1) to make it more likely that נתבע and תובע will settle

iii) third תשובה

(1) in light of the possibility that עדים will say flatly

(a) that the נתבע didn't pay

(i) whether בפניהם or otherwise

(ii) and נתבע will certainly be מפסיד on this sort of עדות

תד"ה אין הלכה

- 1) קסח at משנה
a) writes a new שטר חוב to replace one that was נמחק ב"ד
- 2) משנה here
a) If a מלוה repays part of his חוב to מלוה
b) ר' יהודה says we give the מלוה a new שטר for the balance of his חוב
- 3) Note that
a) ר' יהודה doesn't say outright
  - i) Whether ב"ד is needed to write the new שטר or עדים are enough
  - ii) Or whether the new שטר is dated
    - (1) מזמן ראשון
(a) Meaning the date of the prior שטר
    - (2) Or מזמן שני
(a) Meaning the date on which the replacement שטר is written
- b) but ר' יהודה is מפרש for רשב"ם that
  - i) alone are enough to write the שטר even without בית דין עדים
  - ii) And the שטר is dated מזמן ראשון
- 4) גמרא
a) רב says
  - i) ב"ד is needed to write the new שטר
  - ii) And the שטר is dated מזמן ראשון
- b) ברייתא
  - i) Even עדים can write the new שטר
  - ii) And the שטר is dated מזמן ראשון
- c) רב נחמן
  - i) Had רב known the ברייתא
  - ii) He'd have agreed with the ברייתא
- 5) רשב"ם
a) שאלה
  - i) Does רב say that
    - (1) alone can't write a שטר altogether עדים
    - (2) Or that

(a) שטר can also write the עדים

(b) But only שני זמן

b) תשובה

i) רב says that עדים can't write a שטר altogether

6) Here is a summary of the שיטות for רשב"ם

ברייתא כר' יהודה	רב	ר' יהודה	
מזמן ראשון	מזמן ראשון	מזמן ראשון	בב"ד
מזמן ראשון	אין כותבין כל עיקר	מזמן ראשון	בעדים

7) Note for רשב"ם that

a) רב correctly understood the שיטה of ר' יהודה

b) the ברייתא sets out exactly the same דין as ר' יהודה

c) And

i) רב נחמן says that

(1) had רב known that the ברייתא supports ר' יהודה in the משנה

(2) רב would have agreed with ר' יהודה in the משנה

8) תוספות

a) רשב"ם on קשיא

i) why would the ברייתא

(1) that says the same as ר' יהודה in the משנה

(2) be more persuasive to רב than ר' יהודה in the משנה

b) תירוץ

i) The משנה doesn't directly say for ר' יהודה that עדים are enough

ii) While the ברייתא does

c) קשיא

i) But רב still correctly understands that ר' יהודה in the משנה means עדים

9) מהלך new – תוספות

a) רב misunderstood the שיטה of ר' יהודה

b) and רב

i) set out his own שיטה

ii) only because he disagreed with the שיטה of ר' יהודה as רב misunderstood it

c) רב נחמן then says that

i) the ברייתא sets out the true שיטה of ר' יהודה

ii) And

(1) had רב known the true שיטה of ר' יהודה

(2) רב

(a) wouldn't have presented his own שיטה

(b) But would have accepted

(i) the true שיטה of יהודה ר'

(ii) namely the שיטה of the ברייתא

d) now

i) the שיטה of the ברייתא is clear:

(1) both ראשון dated שטר write a new עדים ב"ד

ii) but we need to explain

(1) how רב misunderstood יהודה ר'

(2) and the שיטה that רב proposed in place of what he incorrectly understood to be the שיטה of יהודה ר'

e) תוספות presents two approaches to this

i) "תירוץ קמא"

ii) "ועוד יש לומר" of תירוץ

10) מהרש"א explained by תוספות of תירוץ קמא of שיטה

a) Understand the שיטות this way:

ברייתא	רב	ר' יהודה לפי ס"ד דרב	
זמן ראשון	מזמן ראשון	מזמן שני	בב"ד
זמן ראשון	מזמן שני	מזמן שני	בעדים

i) namely

(1) רב thought that יהודה ר' said that the שטר is written שני whether it's written בב"ד or בעדים

(2) רב disagrees

(a) Because רב holds מסברא that at least בב"ד the שטר can be written מזמן ראשון

(b) While for עדים

(i) Although רב has no independent שיטה on this

(ii) רב can accept the שיטה of יהודה ר' that the שטר is written שני

(3) We've established that the ברייתא says the שטר is written ראשון even בעדים

(4) רב נחמן says that

(a) had רב known the ברייתא

(b) רב would have understood that יהודה ר' also means that even בעדים the שטר is written ראשון

(c) And רב would have agreed with ר' יהודה

(i) Since

1. we've established that רב himself holds that ב"ד write ראשון
2. and רב has no personal שיטה that עדים must write only שני

11) פירוש קמא to קשיא

a) We've established that the משנה for נמחק says at קסח: that

i) the שטר that ב"ד writes for נמחק is dated מזמן ראשון

b) So

i) How could רב have misunderstood ר' יהודה

(1) to say in our משנה that

(a) מזמן שני write the new שטר only ב"ד

12) מהרש"א as explained by תוספות ועוד יש לומר of שיטה

ברייתא	רב	ר' יהודה לפי ס"ד דרב	
זמן ראשון	מזמן ראשון	מזמן ראשון כמו בנמחק	בב"ד
זמן ראשון	מוכרח דלא מהני אף מזמן שני דאל"ה במאי פליג אר"י	מזמן שני	בעדים

a) רב understood correctly that

i) Since for נמחק

(1) ר' יהודה says that ב"ד write ראשון

ii) in our משנה

(1) ר' יהודה follows the same approach and says that ב"ד write ראשון

b) Now

i) Here are the only possible מהלכים of ר' יהודה for עדים

(1) First מהלך

(a) מזמן ראשון write a שטר dated עדים

(2) Second מהלך

(a) עדים write no שטר altogether

(3) Third מהלך

(a) מזמן שני write a שטר only עדים

c) Consider

i) It can't be that רב thought that

(1) רב יהודה follows the first מהלך – that עדים write a שטר dated ראשון

- (2) Because if so
  - (a) This would be the precise holding of the ברייתא
  - (b) And we've already established that
    - (i) had רב known the שיטה of the ברייתא
    - (ii) רב would have agreed with that שיטה
- ii) It also can't be that רב thought that
  - (1) רב יהודה follows the second מהלך – that עדים write no שטר altogether
  - (2) Because if so
    - (a) This would mean that
      - (i) ר' who disagrees with יהודה רב
      - (ii) Holds מסברא that עדים write a שטר dated שני מזמן
  - (3) And
    - (a) We'd be left with no סברא to explain why
      - (i) If רב had known the ברייתא
      - (ii) He'd have said that עדים write ראשון מזמן
- iii) But if רב thought that
  - (1) רב יהודה follows the second מהלך – that עדים write a שטר from שני זמן
  - (2) We can understand the rest of the סוגיא this way:
    - (a) רב disagreed because
      - (i) He holds that a שטר is written ראשון מזמן or not at all
    - (b) So that
      - (i) once ר' יהודה concludes that שטר for עדים isn't written ראשון מזמן
      - (ii) ר' יהודה should have said that no שטר is written altogether
  - (3) To which רב נחמן adds that
    - (a) Had רב realized from the ברייתא that
      - (i) ר' יהודה says that
      - (ii) עדים also write ראשון מזמן
    - (b) Then רב would have agreed with ר' יהודה

13) מהרש"א

- a) שאלה
  - i) Is it a חידוש to suggest that רב might have thought for ר' יהודה that עדים write no שטר altogether
- b) תשובה

- i) no
- ii) In fact שיטה אשר"י brings one
(1) that להלכה says that עדים write no שטר altogether

דף קעא:

גמרא ד"ה בתר דאמר לי'

1) גמרא

a) פסול is שטר מקח מאוחר

b) Because

i) we're חושש that

(1) If a מוכר sells נכסים in ניסן with a שטר that's dated תשרי

(2) the מוכר might have reserved the right to buy back the נכסים

(3) in תמוז the מוכר may in fact buy back the נכסים

(4) but לוקח might still keep the נכסים

(a) if

(i) Based on his שטר dated in תשרי

(ii) He lies and claims that he again bought the נכסים in תשרי after מוכר had repurchased them in תמוז

c) קשיא

i) So why do we now write שטרי מאוחר

d) תירוץ

i) Because ספרא רב taught סופרים to specify in שטרי מאוחר that

(1) they're שטרי מאוחר

(2) And that the actual מקח happened on the earlier date

2) מהרש"א of גרסא according to the תוספות

a) We assume that all סופרים write these words of ספרא רב into שטרי

b) Because we're מוסיף on their שכר for them to write these words

דף קעב.

תד"ה אי ידעיתו

- 1) הקדמה
  - i) כותבין שטר למוכר אע"פ שאין לוקח עמו
- 2) שיעבוד
  - a) both for a חוב and a מקח
  - b) begins with the date of the קול for the transaction
- 3) The קול for a חוב שטר begins when the שטר is written
- 4) the קול for a שטר מתנה or a שטר מכירה
  - a) begins with the first to occur of
    - i) the date of אקנייתא
(1) meaning the date of הקנאה בעדים
    - ii) or the date of a שטר
  - b) but this שיעבוד for a מקח is subject to two conditions
    - i) First condition
(1) even if the אקנייתא happens first
(a) it's בטל if there is no שטר in the end
    - ii) second condition
(1) the שטר for the מקח
(a) must be written מדעת שניהם
(b) and isn't effective for שיעבוד
(c) if the מוכר wrote it alone based on 'כותבין וכו'
- 5) Note that
  - a) This ביאור is based on the גרסא of "באקנייתא" in מהרש"א and on the שיטות of רא"ש and סימן מ"ג ס"ק י"א at בית יוסף
  - b) But מהרש"א actually says "כאקנייתא" in דפוס ראשון
  - c) This גרסא appears to mean that
    - i) אקנייתא is valid to bring about a שיעבוד even without a שטר מקח altogether
    - ii) but
      - (1) for the שיעבוד to date back to the date of an earlier שטר מקח
      - (2) The שטר מקח must have been written מדעת שניהם

דף קעב:

תד"ה מינך ותד"ה אלא הא דתניא

1) ברייתות and two משנה

a) עובדא First:

i) there are two שמעון בן יוסף in a city

ii) one (the first שמעון בן יוסף)

(1) holds a שטר for a חוב

(2) that's payable to "יוסף בן שמעון" by "יוסף בן שמעון"

iii) in this case

(1) we need to decide if "מוציאין זה על זה"

(2) Namely whether the first שמעון בן יוסף can be תובע from the second

b) עובדא second

i) there are two שמעון בן יוסף in a city

ii) one (the first שמעון בן יוסף)

(1) holds a שטר for a חוב

(2) that's payable to "יוסף בן שמעון" by a third person (פלוגי) whose name isn't יוסף בן שמעון

iii) in this case

(1) we need to decide whether "מוציאין על אחרים"

(2) Namely whether either שמעון בן יוסף can be תובע from פלוגי

c) This table summarizes the שיטות

הם על אחרים	זה על זה	
מוציאין על אחרים	אין מוציאין זה על זה	משנה
אין מוציאין על אחרים	אין מוציאין זה על זה	ברייתא א'
מוציאין על אחרים	מוציאין זה על זה	ברייתא ב'

2) גמרא

a) Consider a case

i) Where a שטר חוב is payable to "you"

ii) and is presented for payment by a person who claims to be the "you"

b) רב הונא by שאלה

i) "ממך אפילו מריש גלותא"

ii) Meaning

(1) Are we חושש לנפילה

- (a) So that the true “you” could have been anyone – even the ריש גלותא
  - (b) And the נפילה might have dropped it by ריש גלותא
  - (c) So that
    - (i) the תובע might not be the “you” to whom the שטר is payable
    - (ii) and can’t collect on the שטר
- c) רבה by תשובה
- i) We’ve established that the משנה says that
    - (1) if
      - (a) there are two שמעון בן יוסף in a city
      - (b) מוציאין על אחרים
    - ii) So that
      - (1) the שמעון בן יוסף who holds the שטר can be תובע from פלוני
      - (2) And פלוני can’t argue that
        - (a) He wrote the שטר to the second שמעון בן יוסף
        - (b) the שטר was נופל from the second שמעון בן יוסף
        - (c) And the first שמעון בן יוסף found it
    - iii) this proves that
      - (1) we’re not חייש לנפילה
      - (2) And that בית דין assumes that the person who holds a שטר is the one to whom the נתבע gave it
  - d) אביי by קשיא
    - i) The משנה
      - (1) deals with the possibility of "נפילה דחד"
        - (a) meaning that one שמעון בן יוסף lost the שטר and another שמעון בן יוסף found it
      - (2) and teaches that we’re not חייש לנפילה דחד
    - ii) while the רב הונא of שאלה
      - (1) deals with the possibility of נפילה דרבים
        - (a) meaning that a person lost the שטר payable to “you”
        - (b) and that any other person – regardless of his name – found it
    - iii) and
      - (1) the fact that we’re not חייש for נפילה דחד
      - (2) proves nothing about whether we’re חייש for נפילה דרבים

3) גמרא of המשך

a) ברייתא א' קשיא

i) מוציאין על אחרים says משנה

ii) אין מוציאין על אחרים says ברייתא

b) ברייתא ב' קשיא

i) אין מוציאין זה על זה says משנה

ii) מוציאין זה על זה says ברייתא

c) we'll analyze below how these קשיות relate to אביי

4) תד"ה ואלא הא דתניא

a) תוספות in מהרש"א and מהרש"ל of גרסאות

גרסת מהרש"ל	גרסת מהרש"א
אלא הא דתניא כו'	אלא הא דתניא כו'
לנפילה דחד חיישינן	אם כן לנפילה דחד חיישינן
ומתניתין בבאין בהרשאה	ומתניתין בבאין בהרשאה
וברייתא במוציאין זה בלא זה	ומברייתא דמוציאין זה על זה ניהא

5) מהרש"ל

a) this way ברייתא א' of the גמרא קשיא explains תוספות

i) We've established that

(1) משנה derived from אביי

(a) חייש לנפילה דחד that we're not

(b) מוציאין על אחרים why that's And

ii) Now – by way of שלמא

(1) לנפילה דחד חיישינן that אביי against concluded had we instead If

(2) משנה and 'א this way ברייתא explained the could we have Then

(3) חייש for דחד are ברייתא and the משנה Both

(a) And in the משנה

(i) לזה the

1. יוסף בן שמעון שטר that's made out to חוב in the must pay

2. יוסף בן שמעון דוחה either and can't be

(ii) because

1. ומתניתין בבאין בהרשאה

2. each יוסף בן שמעון carries the other's הרשאה or power of attorney

3. so שטר with the גובה they can be ממה נפשך

(b) While

(i) ובריייתא במוציאין זה בלא זה

(ii) Meaning

1. Each הרשאה is תובע separately without a שטר

2. so the ליה can be דוחה

a. The one who has the שטר

i. by claiming that this תובע found the שטר after it fell from the other שטר

b. the one who doesn't hold the שטר

i. by saying that the ליה won't pay anyone who doesn't hold the שטר

(4) But – by way of conclusion to the אביי on קשיא

(a) now that אביי has concluded that לא חיישינן

(b) Then

(i) even if the only תובע is the שטר who has a שטר

(ii) The ליה

1. shouldn't be able to be דוחה this שטר

2. by saying he found it after it was נופל from the other שטר

(c) So

(i) Although we understand the משנה that says על אחרים

(ii) we don't understand why א' ברייתא says על אחרים

6) שיטת מהרש"ל on קשיא -- מהרש"א

a) עיקר חסר מן הספר

i) There is no mention in תוספות

(1) That the words of תוספות are the בשלמא-portion of a קשיא on אביי

ii) And the “conclusion” portion of the קשיא on אביי doesn't appear at all

7) מהרש"א of שיטה

a) See the table for the גרסא of מהרש"א in תוספות

8) מהרש"א of תוספות according to ביאור

a) תוספות

i) Relies on "כולי" in its דיבור המתחיל to set out the apparent סתירה between the ברייתא א' and משנה

- ii) And the following words of תוספות
  - (1) Explain that the point of the גמרא is to show that
    - (a) The סתירה exists only
      - (i) if we follow the שיטה of אביי that
      - (ii) since לא חיישינן דחד לנפילה דחד
        - 1. in the משנה the rule is מוציאין על אחרים
        - 2. even when there is no הרשאה
    - (b) It follows that -- אם כן
      - (i) We ought not to follow the שיטה of אביי
      - (ii) And we ought
        - 1. instead say that לנפילה דחד חיישינן
        - 2. And explain that
          - a. in the משנה still מוציאין על אחרים
          - b. because the משנה deals with בהרשאה
- b) note that
  - i) unlike מהרש"ל
    - (1) doesn't need to explain the converse
      - (a) That the ברייתא deals with where there is no הרשאה
    - (2) So that
      - (a) We're not גורס in the end of תוספות
        - (i) "וברייתא במוציאין זה בלא זה"
        - (ii) as a shortcut way of saying that in 'א ברייתא there is no הרשאה
- c) instead we're גורס these words as the final words of תוספות
  - i) ומברייתא דמוציאין זה על זה ניהא
  - ii) Meaning
    - (1) Although
      - (a) the קשיא from 'א ברייתא applies only to אביי
      - (b) and so is a קשיא to אביי
    - (2) the קשיא of the גמרא from 'ב ברייתא
      - (a) That says מוציאין זה על זה
      - (b) Is "ניהא" – in the sense that it's a קשיא
        - (i) Even we decide -- against אביי -- that לחד לנפילה דחד
        - (ii) So it's not a קשיא specifically to אביי

- 9) Here's why the קשיא from ב' ברייתא applies even if חיישינן לנפילה דחד
- a) הקדמה
- i) שאלה
- (1) Why does the משנה says אין מוציאין זה על זה זה
- ii) תשובה
- (1) Because the נתבע says
- (a) "It was I who made a loan to you
- (b) And it was you who then gave me the שטר
- (c) And I later returned it to you when you paid me"
- iii) That's why the גמרא asks
- (1) Given this טענה by the נתבע
- (2) why would ב' ברייתא say that אין מוציאין זה על זה זה
- b) note that
- i) if
- (1) the משנה had held against אביי that חיישינן דחד לנפילה
- (2) And the reason that מוציאין על אחרים in the משנה is that באין בהרשאה
- ii) The קשיא from ב' ברייתא would apply with even greater force
- (1) Since
- (a) Besides the טענה by the נתבע that
- (i) "you're holding a שטר that I returned to you after you repaid a חוב to me"
- (b) the נתבע can also argue
- (i) "it's you who owes me the money on this שטר
- (ii) And I dropped it and you found it"

דף קעד-קעד:

תד"ה דלודעינהו ותד"ה ואם כתב וכל אמצע דיבור בו

1) First הקדמה מן היורשין –

ר"י		רשב"ם ור"ה		
רב פפא	רב פפא	רב פפא	רב פפא	
רב הונא ברי' דרב יהושע	רב הונא ברי' דרב יהושע	רב הונא ברי' דרב יהושע	רב הונא ברי' דרב יהושע	
גובין מדינא בדליכא למימר צררי אתפסי' כגון כשחייב מודה	אין גובין דיתמי לאו בני מיעביד מצוה נינה	גובין מדינא בדליכא למימר צררי אתפסי' כגון כשחייב מודה	גובין מדינא	מלוה בשטר
אין גובין דיתמי לאו בני מיעביד מצוה נינהו	אין גובין דיתמי לאו בני מיעביד מצוה	גובין דיתמי בני מיעביד מצוה נינהו בדליכא למימר צררי אתפסי' כגון כשחייב מודה	אין גובין דיתמי לאו בני מיעביד מצוה נינהו	מלוה על פה

2) Second הקדמה

a) "אימר צררי אתפסי'" means it's possible that מוריש already paid the מלוה

3) גמרא in the מימרא

a) עובדא

i) an ערב paid off a הלואה that a לווה owed to his מלוה

ii) The ערב now wants to recover

(1) from יתומים קטנים of the לווה

(2) the ערב by the לווה to be מפצה the חוב

b) רב פפא says

i) יתמי לאו בני מיעביד מצוה נינהו ערב can't recover because

c) רב הונא ברי' דרב יהושע says

i) אימר צררי אתפסי' ערב can't recover because

ii) And the לווה had already repaid his חוב to the מלוה

d) שלחו מתם

i) The רב הונא ברי' דרב יהושע agrees with הלכה

ii) That the ערב is גובה where we know there was no צררי אתפסי'

(1) Either because

(a) חייב מודה

(b) Or שמתוהו ומת בשמתי'

4) ר"ה and רשב"ם

a) Say that

i) For רב הונא ברי' דרב יהושע

ii) Where חייב מודה

iii) The ערב is גובה only מצד מצוה

- 5) For ר"ח and רשב"ם
- a) It's obvious from the table
    - i) that the חוב of the לוח to the ערב
      - (1) Meaning the חוב of the לוח to be מפצה the ערב for his loss
      - ii) is a מלוה על פה
    - b) Since if the חוב were בשטר מלוה
      - i) רב פפא would have said that
        - (1) the ערב is גובה מדינא
        - (2) Even where there is no חייב מודה
      - ii) רב הונא בר' דרב יהושע would have said that
        - (1) the ערב is גובה מדינא
        - (2) where there is חייב מודה
- 6) For ר"י
- a) It's obvious from the table
    - i) that the חוב of the לוח to the ערב is a מלוה בשטר
      - (1) Since
        - (a) if the חוב were מלוה על פה
        - (b) רב הונא בר' דרב יהושע would have said that
          - (i) Even where חייב מודה and ליכא למיחש צררי
          - (ii) the ערב can't be גובה
          - (iii) because בני מיעביד מצוה נינהו
- 7) Note that
- a) In a case involving an ערב there are two related חובות
    - i) The initial חוב from לוח to מלוה
    - ii) The follow-up חוב from לוח to ערב once ערב has paid מלוה
  - b) שאלה
    - i) In the מימרא
    - ii) was the initial חוב from לוח to מלוה a הלואה בשטר or a הלואה על פה
  - c) תשובה
    - i) A ברייתא that we'll discuss below makes clear that the initial חוב was בשטר
    - ii) See also הגהות ר' שמחה מדעסוי
  - d) Note that
    - i) Although the initial loan was בשטר against which there is no טענה of פרעתי

- ii) Still
  - (1) Where the follow up חוב by לזה to ערב is על פה
  - (2) The לזה can absolve himself of this follow-up חוב
  - (3) By claiming פרעתי for the initial חוב
  - (4) So that a חוב to ערב was never created
  - (5) See רשב"ם ד"ה פריעת בעל חוב מצוה
- 8) תוספות
  - a) ר"ה and רשב"ם of שיטה to קשיא
    - i) Now that we've established for this שיטה that
      - (1) As far as concerns the חוב from לזה to ערב
      - (2) The מימרא deals only with על פה מלוה
    - ii) Why does the מימרא deal only with קטנים יתומין
    - iii) Even for גדולים the general rule is that
      - (1) טענות -- all גדולים -- even to לירשין טוען – טוען מוריש could have been
      - (2) And we've established that
        - (a) the טענה of פרעתי would have been available to the מוריש on the initial חוב from לזה to מלוה
        - (b) to relieve the מוריש from his חוב to ערב that's על פה
- 9) מהרש"א
  - a) תוספות of קשיא on קשיא
    - i) הקדמה
      - (1) In a case where חייב מודה
        - (a) the לזה has waived the right to claim פרעתי
      - (2) And we're not טוען לירשין a טענה that מוריש has waived
    - ii) So why not answer that
      - (1) the מימרא deals in a case where חייב מודה
      - (2) that he owed the initial חוב from לזה to מלוה
  - b) תירוץ
    - i) "ויש ליישב"
  - c) {possibly
    - i) מהרש"א means that
      - (1) In our מימרא

- (a) אין חייב מודה where גביי says there's no רב הונא בר' דרב יהושע
- (b) So we're obviously dealing also in a case of מודה חייב אין }

10) ברייתא

- a) An ערב who paid off the חוב that the לווה owed under a שטר
- b) can't be גובה from תומין קטנים גובה
- c) Unless
  - i) According to the גרסא of ר"ה and רשב"ם
    - (1) For רב פפא
      - (a) "כתב בו התקבלתי"
    - (2) For רב הונא בר' דרב יהושע
      - (a) "כתב בו התקבלתי" and חייב מודה
  - ii) According to the גרסא of ר"י
    - (1) For both רב פפא and רב יהושע בר' דרב יהושע
      - (a) "כתב בו התקבלתי"
      - (b) It's not necessary that there be חייב מודה

11) of the ברייתא for רשב"ם and ר"ה ביאור

- a) First review the table for the שיטות of רב פפא and רב יהושע בר' דרב הונא בר' דרב יהושע
- b) "התקבלתי" in our סוגיא means that
  - i) When the ערב paid off the מלוה on the חוב בשטר that לווה owed to מלוה
  - ii) The מלוה wrote התקבלתי on the שטר and gave it to ערב
- c) Now for רב פפא
  - i) Because of התקבלתי
  - ii) The חוב to the ערב counts
    - (1) As a גובה מדינא that ערב can be מלוה בשטר
    - (2) And not
      - (a) as a מלוה על פה
      - (b) that ערב can't be גובה because מיעביד מצוה נינהו
  - iii) מהרש"א as explained by קשיא
    - (1) for רב הונא בר' דרב יהושע
      - (a) It makes no difference whether the מלוה is על פה or בשטר
      - (b) And
        - (i) to be גובה
        - (ii) All that's necessary is that חייב מודה to take away the חשש of צררי

(2) Why does the התקבלתי need ברייתא

iv) תירוץ

(1) Only by way of practical proof – as a receipt – that the ערב in fact paid off the לווה

12) ר"י for ברייתא of ביאור

a) התקבלתי in our סוגיא means that

i) the לווה at the time of the loan wrote a separate שטר to the ערב

ii) in which the לווה said "התקבלתי" to the ערב

iii) meaning

(1) "you ערב can repay the מלוה and then demand that I be מפצה you

(2) "and you needn't wait until מלוה first tries to recover from me"

iv) Note by the way that where לווה writes this לשון at the ציווי of מלוה

(1) this לשון also makes the ערב an "ערב קבלן" as regards the מלוה

(2) and the מלוה can be תובע from the ערב without first being תובע from לווה

b) For רב פפא

i) Who says that

(1) If there were no התקבלתי

(a) Even if the חיוב to the ערב counted as a מלוה בשטר

(b) The ערב couldn't be גובה מיתמי

ii) The word התקבלתי is important because it counts

(1) As if לווה gave a direct שיעבוד to ערב

(2) that's valid even against יתומים קטנים

c) for רב הונא בר' דרב יהושע

i) For whom

(1) If it weren't for התקבלתי

(a) The חיוב to the ערב would count as מלוה על פה

(i) that ערב couldn't be גובה even if there were no חשש צררי

(b) and even if the חיוב counted as מלוה בשטר

(i) the ערב couldn't have been גובה unless חייב מודה

ii) the word התקבלתי has two consequences

(1) First

(a) התקבלתי is a direct שטר from לווה to ערב

(i) So that the חיוב of the לווה to ערב is a חוב בשטר

(2) Second

(a) Because of a סברא discussed in תוספות

- (i) This sort of התקבלתי takes away the חשש of צררי
- (ii) And has the same effect as if חייב מודה

13) תוספות of המשך

a) מהרש"א בא"ד מיהו as explained by ר"י of שיטה on קשיא

- i) תוספתא refers to the ברייתא with two changes
- ii) Namely

- (1) Instead of saying "ואם כתב התקבלתי" as in the ברייתא
- (2) תוספתא says "ואם כתב בו בע"ה התקבלתי"

iii) Which suggests that

- (1) it's the בע"ה (the מלוה) who writes התקבלתי
- (a) Not the לוה

(2) And the "בו" suggests further

- (a) that התקבלתי is written
  - (i) In the original שטר הלואה that went to מלוה and that מלוה gives to ערב when ערב makes payment
  - (ii) Not in a separate שטר that went from לוה directly to ערב

b) תירוץ

- i) Although it's the לוה who writes התקבלתי to the ערב
- ii) תוספתא speaks as if the בע"ה writes התקבלתי
- iii) Because

- (1) It's the בע"ה who tells the לוה to write the התקבלתי-שטר
- (2) Because we've established

- (a) This benefits the בע"ה
- (b) by making the ערב an קבלן ערב
  - (i) Against whom the בע"ה can be תובע
  - (ii) without having first to be תובע the לוה

14) תוספות then continues with the following words

- i) "והא דאמר מצוה על היתומין לפרוע חובת אביהן"
- ii) פירוש ר"י
  - (1) דהיינו במלוה על פה

במקום {שים לב דמהרש"א לא גרס "ובמקום} שלא נשארו קרקעות מאביהן כי אם (2)
מטלטלין

ולא כייפינן ליתמי עבור כן אפילו אם היו גדולים (3)

מהרש"א 15)

a) קשיא First

i) To what earlier part of this תוספות does דאמר refer

ii) After all

(1) The issue of מטלטלין has nothing to do with the meaning of התקבלתי that we've been discussing

b) קשיא Second

i) The words of תוספות suggest that מלוה בשטר is גובה from מטלטלין

ii) But we know that

(1) There is no מטלטלין of גבי'

(a) even from יתומים גדולים

(b) and even for a מלוה בשטר

c) תירוץ

i) This table shows יתומים גדולים and יתומים קטנים both from דיני גבי'

לשיטת ר"י	רב פפא	רב הונא ברי' דרב יהושע
מלוה בשטר ביתומים קטנים	אין גובין דיתמי לאו בני מיעביד מצוה נינה	גובין מדינא בדליכא למימר צררי אתפסי' כגון כשחייב מודה
מלוה על פה מיתומין קטנים	אין גובין דיתמי לאו בני מיעביד מצוה	אין גובין דיתמי לאו בני מיעביד מצוה נינהו
מלוה בשטר ביורשין גדולים	גובין מצד מצוה	גובין מדינא
מלוה על פה ביורשין גדולים	גובין מצד מצוה	גובין מצד מצוה

d) Now read this part of תוספות as if it had two חלקים

i) חלק א'

(1) "והא דאמר מצוה על היתומין לפרוע חובת אביהן"

(a) פירוש ר"י

(i) דהיינו במלוה על פה

(2) חלק ב'

(a) ובמקום שלא נשארו קרקעות מאביהן כי אם מטלטלין

(b) לא כייפינן ליתמי עבור כן אפילו אם היו גדולים"

e) And explain תוספות this way:

i) חלק א' in תוספות

(1) Deals with where יורש קרקע יתומין were

(2) And teaches that

(a) רב הונא ברי' דרב יהושע for

(b) יתומים גדולים applies to מצוה על היתומין

(i) מלוה על פה only for

(ii) But בשטר מלוה is גובה from these יתומים by way of דין

ii) And in חלק ב'

(1) As a new topic that begins with "ובמקום"

(a) Rather than "במקום" which would have been appropriate only if חלק ב' were a המשך of what תוספות said before

(2) תוספות adds that

(a) All that's set out in the table about מן הדין חיובים מצד מצוה and חיובים מצד מצוה

(b) both for קטנים and גדולים

(c) Applies only where there is קרקע

(3) But

(a) Where there is no קרקע

(i) there is no חיוב מדינא and there is no מצוה

1. for יתומין גדולים as well as יתומין קטנים

2. And for מלוה על פה as well as מלוה בשטר

16) תד"ה דלודעינהו

a) In the מימרא we mentioned earlier

i) The מוריש ערב paid off the חוב of a ערב

(1) And didn't request that the מלוה first be תובע from תומין

ii) because

(1) מלוה can't be גובה from יתומים while they're קטנים

(2) And the ערב can't insist that מלוה wait until they're גדולים

17) מהרש"א ד"ה מקמי

a) הקדמה

i) although we earlier established that

(1) for ר"ה and רשב"ם the חוב from לווה to ערב in the מימרא must have been על פה

(2) while for ר"י this חוב must have been בשטר

ii) we also established that

(1) the initial חוב from לווה to מלוה was בשטר

b) Now

i) based on this part of the earlier table

ר"י		רשב"ם ור"ה		מלוה בשטר ביתומים קטנים
רב הונא בר' דרב יהושע	רב פפא	רב הונא בר' דרב יהושע	רב פפא	
גובין מדינא בדליכא למימר צררי אתפסי' כגון כשחייב מודה	אין גובין דיתמי לאו בני מיעביד מצוה נינה	גובין מדינא בדליכא למימר צררי אתפסי' כגון כשחייב מודה	גובין מדינא	

(1) For רשב"ם and ר"ה

(a) Although for רב הונא בר' דר' יהושע

(i) The מלוה could not be גובה directly from יתומין קטנים unless חייב מודה

(b) Still

(i) for רב פפא

1. the מלוה could have been גובה directly from יתומין קטנים

2. even if חייב מודה אין

(2) While for ר"י

(a) the מלוה couldn't have been גובה from יתומין

(i) for רב פפא

1. Because יתמי לאו בני מיעביד מצוה נינהו

(ii) for רב הונא בר' דרב יהושע

1. unless חייב מודה

c) So

i) When תוספות says flatly that the מלוה couldn't be גובה from the יתומים קטנים

ii) It is following the שיטה of ר"י

תד"ה בר מערב

1) גמרא

a) שאלה

- i) If a person offers to be an ערב for the חוב of a בעל on a כתובה
- ii) Does he intend only לפטומי מילי
- iii) Or does he seriously intend to be משעבד נפשי

b) תשובה

- i) According to one מאן דאמר
  - (1) Where the בעל has his own נכסים
  - (2) We assume that the ערב was משעבד נפשי
  - (3) Because
    - (a) It's likely that the בעל will pay the כתובה out of his own נכסים
    - (b) And there is little likelihood that the ערב will need to pay

2) משנה

a) רשב"ג

- i) In a case
  - (1) where בעל has no נכסים and an ערב has guaranteed the obligations of the בעל under the כתובה
  - (2) it's possible
    - (a) that the בעל would want to be מגרש his wife only to force the ערב to pay her כתובה
    - (b) And that the בעל might then marry her again
- ii) to avoid this we force the בעל to be מדיר הנאה מאשתו

3) גמרא

a) משה בר עצרא

- i) Was the father of רב הונא
- ii) and the ערב of the obligations of רב הונא to his wife under her כתובה

b) רב הונא advised אביי

- i) to be מגרש his wife
  - (1) So as to force משה בר עצרא to pay off her כתובה on behalf of רב הונא
  - ii) And then to remarry her

c) רבא said that

- i) this would avail רב הונא nothing

- ii) since רב הונא would require בית דין רשב"ג to be מדיר הנאה from his wife based on רשב"ג
- d) קשיא
  - i) For the מאן דאמר that an ערב for a כתובה is משעבד himself only where the לווה has נכסים
  - ii) Why would ידירנה be necessary
  - iii) Since
    - (1) Even without ידירנה
      - (a) רב הונא and his wife couldn't force בר עזרא to pay on his עריבות
      - (b) Given that
        - (i) רב הונא had no נכסים
        - (ii) And משה בר עזרא wasn't משעבד himself from the start
- e) First תירוץ
  - i) רב הונא had נכסים when משה בר עזרא became an ערב
  - ii) So that משה בר עזרא was משעבד himself
  - iii) קשיא
    - (1) If רב הונא had נכסים why did אביי advise רב הונא to be מגרש his wife
  - iv) תירוץ
    - (1) The נכסים of רב הונא were later אישתדפי
    - (2) So that רב הונא now needed the כתובה funds
- f) second תירוץ
  - i) אבא לגבי ברא is משעבד himself on a כתובה even where ברא has no נכסים
  - ii) And that's why משה בר עזרי was משעבד himself as ערב to his son רב הונא
- 4) תוספות
  - a) קשיא
    - i) הקדמה
      - (1) Refer back to the מאן דאמר that an ערב for a כתובה is משעבד himself only where the לווה has נכסים
    - ii) קשיא
      - (1) If this מאן דאמר is correct
      - (2) Why does רשב"ג need ידירנה to protect the ערב from a בעל who has no נכסים
  - b) תירוץ
    - i) Apply the second תירוץ that the גמרא used to explain the holding of אביי ורבא

- ii) namely
  - (1) אבא לגבי ברא is dealing with a case of רשב"ג
  - (2) Where ערב is משעבד himself even if ברא has no נכסים
- 5) מהרש"א
  - i) תוספות could also have used the first תירוץ that the גמרא used to explain the holding of רבא אביי
    - ii) namely
      - (1) רשב"ג is dealing with a case where
        - (a) בעל had נכסים when the ערבות began
        - (b) and the נכסים were later אישתדיף
- 6) הג"ה of קשיא
  - a) הקדמה
    - i) A קשיא from a משנה is stronger than a קשיא from אמוראים
  - b) קשיא
    - i) So
      - (1) In asking its קשיא to the מאן דאמר that an ערב for a כתובה is משעבד himself only where the ליה has נכסים
      - (2) Why does the גמרא base this קשיא
        - (a) on רבא אביי
        - (b) Instead of on רשב"ג in the משנה
    - ii) Note that we've already established that
      - (1) Had the גמרא asked its קשיא from רשב"ג
      - (2) It could have answered this קשיא
        - (a) with the same two תירוצים that it applies to the קשיא from רבא אביי

דף קעה.

תד"ה הא דלא מקוים

1) תד"ה הא דמקוים based on הקדמה

a) מלוה בשטר

i) Is ממשועבדים

ii) Meaning

(1) From לקוחות

(2) From יורשין

(3) And from הקדש that the לווה was מקדיש

b) שאלה

i) Can מלוה be גובה from משועבדים where

(1) The לווה claims פרעתי

(2) Or the לווה isn't here or says nothing

c) תשובה

i) To be גובה from משועבדים

(1) The מלוה needs to make a שבועה that the חוב wasn't פרוע

(2) Unless

(a) The לווה is a שכיב מרע

(i) and says "מנה לפלוני בידי"

(ii) To acknowledge that the חוב isn't פרוע

2) גמרא

a) First מימרא

i) שכיב מרע שהקדיש כל נכסיו ואמר מנה לפלוני בידי נאמן

b) Second מימרא

i) שכיב מרע שאמר מנה לפלוני בידי אמר תנו נותנין

ii) לא אמר תנו אין נותנין

(1) Because אדם עשוי שלא להשביע

c) שאלה

i) Why doesn't the גמרא say אדם עשוי

(1) For הקדש

(2) And where a שכיב מרע said תנו מנה לפלוני

d) תשובה

- i) Part 1
  - (1) In both מימרות the פלוני holds a הלואה שטר
- ii) Part 2
  - (1) In the first מימרא regarding הקדש
    - (a) the שטר is מקוים
    - (b) so
      - (i) the liability to pay the חוב
      - (ii) runs from the שטר rather than from the אמירה of the שכיב מרע
  - (2) in the second מימרא
    - (a) the שטר isn't מקוים
    - (b) And
      - (i) If the שכיב מרע says תנו this word is enough to be מקיים the שטר
      - (ii) For אדם עשוי קיום of a שטר we don't say
      - (iii)and
        - 1. once the שטר is מקוים
          - a. the liability to pay the חוב
          - b. runs from the שטר rather than from the אמירה of the שכיב מרע
      - (iv)But if he doesn't say תנו
        - 1. we're חושש that
          - a. the שטר is מזויף
          - b. so the liability runs only from his אמירה
        - 2. and we can't rely on אמירה to establish a חוב
          - a. because אדם עשוי
- 3) מהרש"א as explained by תד"ה הא דלא מקוים
  - a) קשיא
    - i) In מימרא ב' where the שכיב מרע said תנו and was מקיים the שטר
    - ii) It's not correct
      - (1) that from that point
        - (a) the חוב runs from the שטר and not from his אמירה
      - (2) because
        - (a) even once the שטר is מקוים
        - (b) we still need the אמירה of the ש"מ to avoid a שבועה on פירעון

- (c) and we ought not to be able to rely on this אמירה
- (i) because אדם עשוי
- 4) תוספות of המשך
- a) ואין לומר " of תירוץ
- i) In fact
- (1) the מלוח does need to make a שבועה in ב' מימרא
- ii) and the point of ב' מימרא is that
- (1) although
- (a) where he doesn't say תנו
- (i) the מלוח can't be גובה even with a שבועה
1. because we're concerned the שטר is מזויף
- (2) still
- (a) where he does say תנו
- (i) the מלוח can be גובה so long as he makes a שבועה
- b) ואין לומר of תירוץ to קשיא
- i) At least in the case of א' מימרא for הקדש
- (1) It must be that the מלוח takes without a שבועה
- (2) Because
- (a) Otherwise
- (b) What benefit does פלוני have from the אמירה altogether
- (c) Since the שטר is מקוים even without the אמירה
- ii) So the קשיא remains
- (1) It must be that the אמירה works to avoid a שבועה
- (a) Both for הקדש and for תנו
- (2) So why does אמירה work despite אדם עשוי
- 5) מהרש"א
- a) Part 1
- i) מימרא ב' in תנו from קשיא asked its תוספות
- ii) And referred to א' מימרא only to ask a קשיא to the תירוץ of ואין לומר
- b) Part 2
- i) הקדש could have asked its first קשיא directly from תוספות

תד"ה חזר ואמר

1) גמרא

a) First מימרא

i) If

(1) מנה לפלוני בידי שכיב מרע said

(2) And יתומין say that מרע שכיב later told them "פרעתי"

ii) They're נאמן

iii) Because אדכורי מדכר

b) Second מימרא

i) If

(1) תנו מנה לפלוני שכיב מרע a said

(2) And יתומין say he later told them "פרעתי"

ii) They're not נאמן

iii) Because

(1) "אם איתא דפרעי' לא הוה אמר תנו"

2) Here are two שיטות on how to explain these מימרות

a) שיטה א'

i) In the first מימרא on מנה לפלוני בידי

(1) יתומין are believed

(a) That שכיב מרע later said

(i) "I now realize that I had **already** paid פלוני

1. At the time – באותה שעה -- when I said בידי לפלוני מנה

(2) Because we accept the possibility that

(a) שכיב מרע had forgotten that he had made the payment and later said that he remembered it

(b) In other words: we accept that: דלמא אדכורי מדכר

ii) In the second מימרא on תנו מנה לפלוני

(1) We don't accept the possibility that שכיב מרע forgot the payment and later said that he had remembered it

(2) Because אית' דפרעי' אמ

(a) Meaning

(i) If in fact the debt had already been paid באותה שעה when he said תנו

(ii) The שכיב מרע would never had said תנו

(iii) Because

1. a person who actually directs others to go ahead and pay פלוני
  - a. first considers more carefully whether he had already paid פלוני
  - b. and he would have remembered the payment

(b) so it can't be that he said he later remembered that he had already paid

b) שיטה ב'

i) In the first מנה לפלוני בידי on מימרא

(1) יתומין are believed

(a) That שכיב מרע later said

(i) "after I remembered that I hadn't paid פלוני

(ii) I immediately – באותה שעה – paid פלוני myself"

(2) Because we accept the possibility that

(a) Once שכיב מרע remembered -- אידכורי מידכר – that מנה לפלוני בידי

(b) He preferred

(i) to make the payment himself – quickly – before he died

(ii) rather than to say תנו to the יתומין for them to make the payment later after he died

ii) In the second מנה לפלוני on מימרא

(1) We don't accept the possibility that שכיב מרע later himself paid פלוני

(2) Because אם אית' דפרעי'

(a) Meaning that

(i) If he intended to pay the הוב himself right away while he was still alive

(ii) He wouldn't have first said תנו to the יתומין to direct them to pay after his death

c) note that

i) for שיטה א'

(1) Where אידכורי מידכר refers to the statement by the יתומין that שכיב מרע said he later remembered that he had already paid פלוני

(2) we're not certain that

(a) יתומין are telling the truth that

(b) שכיב מרע later said that he had made the payment

(3) so it would be more appropriate to say that

- (a) נאמנין are יתומין because
  - (i) "דלמא אידכורי מידכר"
  - (ii) Namely it's possible that the מרע שכיב later said that he remembered making the payment
- ii) For שיטה ב'
  - (1) refers to the מרע שכיב remembering – accurately – that he hadn't paid פלוני
  - (2) And
    - (a) Since we're certain that this memory is true
    - (b) it's appropriate to say "אידכורי מידכר" without דלמא
- d) מהרש"א explains שיטה ב' to קשיא
  - i) The "אם איתא דפרעי לא הוי אמר תנו" לשון of
    - (1) Means "if at the time of his אמירה the מרע שכיב **had already paid**"
      - (a) Which is consistent with שיטה א'
      - (2) And doesn't refer to a future payment that he makes after his אמירה
        - (a) As is understood by שיטה ב'
  - ii) So that
    - (1) Contrary to שיטה ב'
      - (a) are believed if they say that
        - (i) the מרע שכיב later told them that
          1. He changed his mind after he said תנו
          2. And decided to make the payment himself
- e) תירוץ
  - i) Must be that שיטה א' is correct
- 3) מהרש"א and מהרש"ל by תוספות of ביאור to הקדמה
  - a) Both מהרש"ל and מהרש"א agree that
    - i) שיטה א' holds that תוספות is correct
    - ii) Based on the משמעות of "אם איתא דפרעי" that we've already established
  - b) But
    - i) While מהרש"ל for
      - (1) שיטה א' fits with אדכורי מידכר how מסביר is תוספות
    - ii) For מהרש"א
      - (1) תוספות explains that

(a) by אדכורי מידכר

(b) The שיטה ב' doesn't mean גמרא

4) תוספות in מהרש"ל of שיטה

a) תוספות in מהרש"ל of גרסא

i) דילמא אדכורי מידכר היינו באותה שעה כדמכח בסמוך

ii) דקאמר אי איתא דפרעי'

b) This is what תוספות means

i) קשיא

(1) Since

(a) 'א' שיטה is correct based on "אי איתא דפרעי'" as we've established

(b) the גמרא should have said "דלמא אדכורי מידכר באותה שעה"

ii) תירוץ

(1) The גמרא isn't מדייק

(2) and

(a) in fact means to say "דלמא אדכורי מידכר באותה שעה"

5) מהרש"א

a) תוספות in מהרש"א of גרסא

i) חזר ואמר אבא פרעתי נאמנים אדכורי מידכר היינו פרעתי קודם לכן

ii) דלאו אדכורי מידכר באותה שעה

b) הקדמה

i) the משמעות of שיטה ב' באותה שעה fits better with

(1) Because

(a) for שיטה א'

(i) These words aren't essential to the פשט

(b) While for שיטה ב'

(i) These words are essential to the פשט

(ii) Because

1. we've established that

2. they explain for שיטה ב' why מרע שכיב didn't say תנו

3. namely

a. because מרע שכיב acted **immediately** – באותה שעה – to repay himself before the מרע שכיב died

c) So it must be that

- i) אידכורי מידכר באותה שעה mentions תוספות
  - (1) As a brief reference to 'שיטה ב'
- ii) And the purpose of תוספות
  - (1) Is to say that
    - (a) 'שיטה ב' that says "אדכורי מידכר באותה שעה" is **not** the correct שיטה in the גמרא
    - (2) because
      - (a) as we've explained
      - (b) this שיטה is inconsistent with 'וכו' דפרעי' וכו' אם איתא דפרעי' וכו' וכו'
  - iii) And the correct גרסא in תוספות is
    - (1) "לאו אדכורי מידכר באותה שעה" which means
      - (a) **Don't** say that the גמרא
        - (i) means "אדכורי מידכר באותה שעה"
        - (ii) And that the גמרא follows 'שיטה ב'

תד"ה גבו קרקע יש לו

1) גמרא

a) רבה

i) גובה ממשועבדים even a מלוה בשטר is n't מדאורייתא

(1) Meaning from לקוחות and יורשים

ii) Because שיעבודא לאו דאורייתא

b) קשיא

i) רבה says

(1) Although a בכור doesn't take in פי שנים ראוי

(2) a בכור does take in פי שנים if בחובת אביהן

(3) Because

(a) שיעבוד makes it count as if the מוריש were מוחזק in the קרקע while he was alive

(b) So that the קרקע doesn't count as ראוי

ii) Presumably this teaches that רבה says דאורייתא

2) מהרש"א as explained by תוספות

a) קשיא

i) We can say that

(1) גבו קרקע יש לו of דין

(a) doesn't deal with a case where the יתומין were גובה the קרקע from משועבדים

(i) Meaning from לקוחות of the לזה

(b) But with where the נכסים were held by the לזה and were taken "מיני"

ii) So

(1) Why does the גמרא say that

(a) גבו קרקע יש לו of דין

(b) teaches that דאורייתא

b) תירוץ

i) הקדמה

(1) רבה also says

(a) גבו מעות אין לו

(b) even though the יתומין were גובה the מעות from the לזה

(2) because

- (a) the מוריש never had the actual מעות that יתומין were גובה
- (b) and that's why the מעות
  - (i) count as נכסים there were ראוי לבא to the מוריש
  - (ii) and not as נכסים in which the מוריש was מוחזק
- (3) הקדמה
  - (a) מוריש also never had the קרקע that יתומין were גובה
- (4) קשיא
  - (a) So why is the דין for קרקע
    - (i) where גבו קרקע יש לו
  - (b) different from the דין for מעות
    - (i) where גבו מעות אין לו
- (5) תירוץ
  - (a) Must be that
    - (i) בעל חוב has a closer association with קרקע than with מעות
    - (ii) And this close association applies even where both are held by the לזה
  - (b) Because
    - (i) In a case where קרקע is in fact held by לקוחות
      1. דאורייתא of בעל חוב is שיעבוד
    - (ii) While there is no concept of שיעבוד that ever applies to מעות
  - (c) And that's why
    - (i) גבו קרקע יש לו even where the קרקע is held by the לזה
    - (ii) While where גבו מעות from the לזה the rule is אין לו

דף קעה:

תד"ה לא מן

- 1) בבא קמא יא: at גמרא
a) הוה אמינא
i) גובה עבדים can be בעל חוב A
(1) "מיני" – That לוח owns
(2) But not from יתומין who inherited the עבדים
b) קשיא
i) If so
(1) Why is it a חידוש that a בעל חוב can be גובה the עבדים
(2) גלימא דעל כתפיה לוח owns – including anything גובה can be בעל חוב A
c) תירוץ
i) We're dealing
(1) With where the לוח made the עבדים into an אפתיקי
(2) Where דלוח only עבדים the גובה isn't limited to being מלוח Where
2) תוספות
a) The גמרא means that
i) כשעשאו אפתיקי
ii) A מלוח can be עבדים even from יורשין and גובה לקוחות
3) מהרש"א
a) קשיא
i) The גמרא there doesn't use the word "אלא" before the תירוץ of "עשאו אפתיקי"
ii) So why does תוספות assume that
(1) the גמרא no longer says that there is no גביי from יתומין
b) תירוץ
i) The sense of the גמרא must be that we consider as if the גמרא said "אלא"
ii) Because at a minimum the גמרא no longer says גביי can only be מיני

בא"ד משום דהוי כמוחזק

1) גמרא

a) לקוחות or יורשין גובה from מלוה על פה say that רב ושמואל

2) ברייתא

a) If

i) a שור falls into a בור and dies

ii) and the בעל הבור is inside the בור and dies from the weight of the falling שור

b) The יורשים of the בעל הבור must pay דמי השור to the בעל השור

3) גמרא

a) רב ושמואל to קשיא

i) The חוב of the בעל הבור is only a מלוה על פה

ii) And yet the בעל השור is גובה from his יורשים

b) תירוץ

i) The בעל הבור was עמד בדין before he died

4) תוספות

a) ש"ס עוז והדר to הגהות וציונים See

b) ר"י is מסופק whether

i) עמידה בדין is relevant

(1) Because

(a) שטר written as a י"ש לו קלא the same as

(2) Or

(a) Because a person who has the benefit of a ב"ד מעשה counts as מוחזק in the benefit of the ב"ד מעשה

(b) And מעשי ב"ד counts the same as עמידה בדין

(c) So that

(i) once the בעל הבור was עמד בדין

(ii) We consider that בעל השור was already מוחזק in the benefit that ב"ד awarded to him

c) הקדמה

i) מוחזק is already מלוה in which ליה by any payment משמטת isn't שביעית

ii) משמטת מעשי ב"ד isn't שמיטה says that מסכת שביעית in משנה a

iii) now

(1) if מעשי ב"ד including עמד בדין in שבועות would mean all מעשי ב"ד

- (a) then it would be clear that מעשי ב"ד counts as מוחזק
  - (b) and then we'd know that מעשי ב"ד is גובה based on עמד בדין
- (2) but
- (a) it's possible that the משנה there deals only with the מעשה ב"ד of כתובה
  - (b) in which case it must be that
    - (i) גובה עמד בדין
      - 1. because it has a קול similar to a שטר
      - 2. and not because the person who was עמד בדין counts as מוחזק in the benefit that ב"ד awards to him

תד"ה דיתבי דיינא

1) גמרא

- a) רב ושמואל say that מלוה על פה isn't גובה from יורשין or לקוחות
- b) But the הלכה is that מלוה על פה
  - i) is גובה from יורשין
  - ii) but isn't גובה from לקוחות

2) First ברייתא

- a) If
  - i) a שור falls into a בור and dies
  - ii) and the בעל הבור is inside the בור and dies from the weight of the falling שור
- b) The יורשים of the בעל הבור must pay דמי השור to the בעל השור

3) גמרא

- a) רב ושמואל to קשיא
  - i) The חוב of the בעל הבור to the בעל השור is only a מלוה על פה
  - ii) And yet the יורשים of the בעל הבור must pay דמי השור to the בעל השור
  - iii) תירוץ
  - iv) The בעל הבור was עמד בדין before he died

4) Note that

- a) The fact that בעל הבור was עמד בדין is important
  - i) Not only for רב ושמואל who say מלוה על פה is גובה neither from יורשין nor for לקוחות
    - (1) Because
      - (a) As a result of העמדה בדין
      - (b) The בעל השור can be גובה both from יורשין and from לקוחות of the בעל הבור
    - ii) But also מלוה על פה גובה מן היורשין ולא מן הלקוחות that להלכה
      - (1) Because
        - (a) As a result of העמדה בדין
        - (b) The בעל השור can be גובה also from לקוחות of the בעל הבור

5) גמרא of the המשך

- a) קשיא
  - i) רב נחמן refers to a second ברייתא that says that
    - (1) the בעל הבור died when the שור buried him as it fell into the בור

- ii) So how can you say that the בעל הבור was עמד בדין before he died
- b) תירוץ
  - i) The ב"ד ruled אפומא דבור before the בעל הבור died
- 6) תוספות
  - a) קשיא
    - i) Since להלכה we need to say that בעל הבור was עמד בדין in order for בעל השור to be גובה from לקוחות
    - ii) So that בעל הבור needs to survive at least long enough to be עומד בדין
    - iii) What does the second ברייתא gain by saying that death was rapid
- 7) מהרש"א
  - a) Since the גמרא is dealing with רב ושמואל who say על פה מלוה isn't גובה from either לקוחות or יורשין
  - b) תוספות should have asked this קשיא not only להלכה but also for רב ושמואל:
    - i) קשיא
      - (1) Since for רב ושמואל we need to say that בעל הבור was עמד בדין in order for בעל השור to be גובה from יורשין or לקוחות
      - (2) So that בעל הבור needs to survive at least long enough to be עומד בדין
      - (3) What does the second ברייתא gain by saying that death was rapid
  - c) in fact the קשיא of תוספות is stronger for רב ושמואל than it is להלכה
    - i) Since the first ברייתא
      - (1) says outright that בעל השור was גובה from יורשין
      - (2) but says nothing about גביי' לקוחות

דף קעו.

תד"ה גובה

1) גמרא here

a) רב פפא

i) שיעבודא לאו דאורייתא Even if

גובה מן היורשין is מלוה על פה (1)

כדי שלא תנעול דלת בפני לויין (a)

ii) שיעבודא דאורייתא Even if

גובה מן היורשין isn't מלוה על פה (1)

דלית לי' קלא (a)

b) In short

i) Whether or not שיעבודא דאורייתא

מלוה על פה (1)

(a) Is גובה מן היורשין

(b) Isn't גובה מן הלקוחות

2) קידושין in גמרא

a) שיעבודא דאורייתא

i) And that's why גובה מן היורשין

ii) But still

(1) אין גובה מן הלקוחות

(2) Because לית לי' קלא

3) תוספות

a) קשיא

i) The מימרות of רב פפא are inconsistent

(1) In our גמרא

(a) שיעבודא לאו דאורייתא says that it can be that רב פפא

(2) While in קידושין

(a) שיעבודא דאורייתא says flatly that רב פפא

b) תירוץ

i) גובה מן היורשין ואינו גובה מן הלקוחות said only רב פפא

ii) Our גמרא explains this for the מ"ד that דאורייתא לאו שיעבודא

iii) The גמרא in קידושין explains this for the דאמר that דאורייתא

4) מהרש"א

a) קשיא

i) This is not precise

ii) Because we've established that

(1) our גמרא says for רב פפא

(a) that the הלכה applies whether or not שיעבודא דאורייתא

(2) While the גמרא in קידושין says for רב פפא

(a) That the הלכה applies only for the מאן דאמר who says שיעבודא דאורייתא

b) תירוץ

i) גורס in our גמרא that this is what רב פפא says here: in תוספות

(1) שיעבודא לאו דאורייתא

(a) And that's why מן הלקוחות גובה מן פה אינו גובה

(2) But still

(a) גובה מן היורשין

(b) כדי שלא תנעול דלת בפני לוי

ii) And

(1) It's to this גרסא that תוספות refers in its תירוץ

תד"ה והלכה כמותו

1) First הקדמה

- a) If a person writes "חייב אני לך" in a שטר and signs it
  - i) This counts as a הודאה and he's חייב
- b) If a person says על פה that "חייב אני לך" and he tells עדים that "אתם עדי"
  - i) This also counts as a הודאה
- c) ר' יוחנן says in כתובות that
  - i) Even a defective שטר is enough to bring about a הודאה דין הודאה
    - (1) Because "אלימא מילתא דשטרא"
    - (2) And we treat the כותב as if he had said אתם עדי
  - ii) That's why
    - (1) There is a הודאה if a person writes לך חייב אני even if he doesn't sign the שטר

2) Second הקדמה

- a) The basic חיוב of ערבות rests on שיעבוד נפש by the ערב to the מלוה
- b) The חיוב of ערבות can also come about by a valid הודאה

3) הקדמה – משנה

- a) The משנה deals with ערב היוצא לאחר חיתום שטרות
  - i) Namely
    - (1) a person who
      - (a) after the חתימת עדים on a חוב שטר
      - (b) writes "I am responsible as an ערב"
    - (2) note that
      - (a) this שטר is defective as against the ערב
      - (b) because the ערבות is written after חתימת עדים
  - ii) the משנה also deals with "חנוק"
    - (1) namely
      - (a) a מלוה had previously borrowed from a מלוה
      - (b) The מלוה insisted on payment and was being חונק the מלוה to get payment
      - (c) And a third person על פה volunteered to be an ערב for the מלוה
  - iii) The משנה doesn't deal with "בשוק הנה לך"
    - (1) namely

- (a) a מלוה had previously borrowed from a מלוה
  - (b) The מלוה insisted on payment and was being תובע לווה בשוק to get payment but wasn't חונק the לווה
  - (c) And a third person על פה volunteered to be an ערב for the לווה
- (2) Note that in all these three cases
- (a) The מלוה had already loaned money to the לווה without ערבות
  - (b) So that the ערבות is "לאחר מתן מעות"
- 4) בן ננס – משנה
- a) There is no ערבות
    - i) for חנוק or for ערב היוצא אחר חיתום שטרות
  - b) Because
    - i) There is no לאחר מתן מעות that's for ערבות שיעבוד נפש
  - c) שאלה
    - i) in the case of ערב היוצא אחר חיתום שטרות
    - ii) why is there no ערבות based on הודאה בשטר
  - d) תשובה
    - i) אלימא מילתא דשטרא doesn't agree with the concept of בן ננס
    - ii) So there can be no הודאה from a defective שטר
- 5) ר' ישמעאל – משנה
- a) There is ערבות for חנוק
    - i) Since there is no שטר and no הודאה in חנוק
    - ii) It must be that
      - (1) the ערבות is based on שיעבוד נפש
      - (2) and ר' ישמעאל holds there can be שיעבוד נפש after מתן מעות
    - iii) but note that
      - (1) it's possible that this שיעבוד נפש applies only where the לווה has the צער of חניקה
      - (2) and that there is no שיעבוד נפש for בושק והנח לו
      - (3) see ד"ה חנוק מה לי at רשב"ם
  - b) there is also ערבות for ערב היוצא אחר חיתום שטרות
    - i) and since in this case there is a defective שטר
    - ii) it's possible that the חיוב is based on
      - (1) שיעבוד נפש

(2) or on הודאה

(3) or on both

c) Now

i) If we say the חיוב is based on שיעבוד נפש

(1) It must be that

(a) ר' ישמעאל holds there is שיעבוד נפש after מעות even where the ליה has חניקה of צער no

(b) So that ר' ישמעאל holds חייב is בשוק הנח לו

ii) If we say that the חיוב is based on הודאה and not on שיעבוד נפש

(1) It must be that ר' יוחנן agrees with the שיטה of ר' אלימא מילתא דשטרא that

(2) And that ר' ישמעאל holds פטור is בשוק הנח לו

6) Our גמרא

a) ר' יוחנן agrees with ר' ישמעאל that there is ערבות for היוצא and for חנוק

b) The גמרא is silent on whether ר' יוחנן says חייב is בשוק הנח לו

c) now

i) for ערב היוצא אחר חיתום שטרות

(1) Certainly for ר' יוחנן the חיוב is based on דשטרא

(2) And therefore there are two possibilities

(a) It's possible that

(i) ר' יוחנן says there is no שיעבוד where there's no צער

1. so that the חיוב of ערב היוצא is based only on דשטרא

2. and so that חייב is בשוק הנח לו

(b) It's also possible that

(i) ר' יוחנן says there is a שיעבוד where there's no צער

1. so that the חיוב of ערב היוצא is based on שיעבוד as well as on דשטרא

2. and so that חייב is בשוק הנח לו

7) גמרא כתובות

a) Since ר' ישמעאל says there's a חיוב ערבות for ערב היוצא אחר חיתום שטרות

b) It must be that he agrees with the שיטה of ר' יוחנן that ר' אלימא מילתא דשטרא that

8) תוספות here

a) קשיא

- i) We've established that its possible for ר' ישמעאל to say that
    - (1) There is שיעבוד נפש even where there's no צער
    - (2) And that
      - (a) the ערב היוצא for חיוב
      - (b) isn't based on אלימא מילתא דשטרא
      - (c) but is based on שיעבוד נפש
    - (3) So that in fact there'd be ערבות for ר' ישמעאל even for בשוק הנח לו
  - ii) So how does the גמרא know that ר' ישמעאל says אלימא מילתא דשטרא
  - b) By the way
    - i) As far as concerns ר' יוחנן
      - (1) "אפשר דסבירא ליה" דהנח בשוק פטור
    - ii) {Note that this גרסא reflects the addition by מהרש"ל of the word אפשר}
    - iii) Meaning
      - (1) We've already established
        - (a) That ר' יוחנן can say is בשוק הנח לו פטור
        - (b) If he holds that ערב היוצא is חייב
          - (i) Only because of אלימא מילתא דשטרא
          - (ii) And not because of שיעבוד נפש
- 9) מהרש"א
- a) מהרש"ל on קשיא
    - i) תוספות of גרסא אפשר into the מהרש"ל ought not to have added
    - ii) Because ר' יוחנן must hold that בשוק הנח לו is פטור
  - b) Apparently מהרש"א says that
    - i) ר' ישמעאל of דין on ערב derived his שיטה of אלימא מילתא דשטרא from ר' יוחנן היוצא
    - ii) So that it must be that ר' יוחנן both for himself and for ר' ישמעאל holds that
      - (1) אלימא מילתא דשטרא is based only on ערב היוצא for חיוב ערבות
      - (2) And that the חיוב can't be based on שיעבוד נפש because in this case there is חניקה of צער no
      - (3) and it follows that בשוק הנח לו is פטור
    - iii) on this תוספות asks
      - (1) I can accept that ר' יוחנן himself holds that
        - (a) The חיוב is based only on אלימא מילתא דשטרא

(b) So that פטור is בשוק הנח לו

(2) But how does the גמרא know that ישמעאל ר' agrees with him

10) Note that

a) In דפוס ראשון

i) the גרסא in the דיבור המתחיל of מהרש"א is

(1) ור' יוחנן גופי' כשאמר לי' ...

b) Contrast the current דפוסים that have מהרש"א saying in the דיבור המתחיל that

i) "ור' יוחנן גופי' אפשר דסבירא לי' כשאמר ...

c) Presumably דפוס ראשון is correct because מהרש"א disagrees with this גרסא of מהרש"ל

***

הדרן עלך גט פשוט